VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 82 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, syysk. 2 p. — Tuesday, Sept. 2, 1969

Työväki esiintyi yhteisin voimin

Suuressa työnpäiväjuhlassa korostettiin sanoin ja teoin työtätekevien yhteistoiminnan tärkeyttä

Lähes kymmenentuhatta sudburylaista — edustaen tämän kaupungin järjestyneen työväestön kaikkia ammattiyhdistyksiä — korosti maanantaisessa työnpäiväjuhlassa sanoin ja teoin sitä tosiasiaa, että työtätekevien yhteiset edut vaativat yhteistä esiintymistä.

Aamuinen tihkusade pelotti ilmeisesti paikkakunnan asukkaita siinä määrin, että paraati ei ollut osanottajamääränsä puolesta niin suuri kuin oli odotettu. Mutta tuhannet ja tuhannet sudburylaiset olivat katujen varsilla osoittamassa aktiivista myötätuntoaan erikoisesti lakossa oleville Incon ja Falconbridgen työläisille.

Paraatissa kannetut taistelumieliset julisteet olivat elävänä muistutuksena siitä, että lähes 20,000 sudburylaista on nyt pakoitettu lakkotaisteluun — Incon 15,500 työläistä on ollut "työseisauksen" vuoksi pois työstä yli 50 päivää ja Falconbridgen 3,200 työläistä on ollut lakossa kymmenkunta päivää. Incon ja terästyöläisten unio-osasto 6500 neuvottelut on keskeytetty epämääräiseksi ajaksi mutta Falconbridge ja Mine-Mill osasto 598 aloittavat neuvottelunsa uudelleen tänään.

Näiden työläisten taistelumielinen asenne kävi ilmi niistä kymmenistä julisteista mitä kannettiin paraatissa. Niissä korostettiin työläisten yhtenäisyyden tärkeyttä ja sitä, että nikkelityöläisten taistelu on sekä oikeutettua että välttämätöntä.

Me vaadimme huomattavaa palkankorotusta sekä parannuksia eläkkeisiin ja muihin reunaetuisuuksiin sanottiin monella eri tavalla paraatissa kannetuissa julisteissa.

Kirvesmiehet, putkityöläiset, muurarit ja muut jotka ovat jo saavuttaneet huomattavia palkankorotuksia ja muita etuisuuksia, antoivat julisteissaan täyden tukensa nikkelinkaivajille.

Mine-Mill-union kesänviettopaikalla Richard järven rannalla oli yhteisessä piknikissä ehkä 10,000 osanottajaa. Siellä oli miehiä, naisia ja lapsia; terästyöläisten ja Mine-Millin merkkejä kantavia työläisiä, eri kansallisuusryhmiin kuuluvia henkilöitä, sekä valko- ja tummaihoisia työläisiä.

Kaikki olivat sulassa sovussa kentällä jakaen "piknikkipöydät" keskenään ja nauttien unioiden ilmaiseksi tarjoamia antimia. Siellä tarjottiin "kuumiakoiria", papurokkaa, jäätelöä ja "poppia". Aikaisemmin keskenään taistelleet Mine-Millin ja terästyöläisten union jäsenet joivat sulassa sovussa kahvia tai olutta saman pöydän ääressä.

Vielä neljän aikaan iltapäivällä tuli jatkuvasti lisää väkeä juhlapaikalle, missä vallitsi todellinen juhlatunnelma alhaalta ylös asti. Juhlinta jatkui iltamyöhään asti sillä Mine-Mill haalilla, Terästyöläisten haalilla ja Durham-kadun autojen parkkeeraustontilla oli erikoiset Työnpäivätanssit.

Varsinaisesta juhlan järjestämisestä vastasi paikallinen unioneuvosto, jonka kutsusta paraatiin ja "piknikkiin" osallistuivat sekä unioneuvoston jäsenliitot että ei-jäsenet.

Juhlan yhtenäisyyshenki heijastui jo paraatista, minkä kärkiryhmässä nähtiin Mine-Millin ja terästyöläisten sekä muiden alojen unioiden johtohenkilöt toinen toisensa rinnalla.

Mine Millin kämpällä Richard järven rannalla tervehdittiin voimakkain suosionosoituksin terästyöläisten unionin osasto 6500 presidentin Homer Seguinin ja Mine-Mill unionin osasto 598 presidentin Jim Testerin yhteistä lausuntoa, missä alleviivattiin tämän yhteisen työnpäiväjuhlan merkitystä ja sanottiin mm:

"Tuntuu sopivalta, että tänä Työnpäivänä, työmiesten juhlapäivänä, saamme nähdä työläisten yhtenäisyyden ja solidaarisuuden ilmaisuja suuremmassa mittakaavassa kuin koskaan ennen Sudburyn ammattiyhdistysliikkeen historiassa...

"Me tervehdimme ja teemme kunniaa Sudburyn seudun työtätekeville . . .

"Tänä työnpäivänä me lupaamme uudelleen jatkaa toimintaamme työtätekevien hyväksi. Huolimatta siitä missä työläiset ovat, heille kuuluu osa kansalliseduista."

Mr Seguin esitti lisäksi henkilökohtaisen tervehdyksensä yhteiselle piknikkiväelle. Mr. Tester menetteli samoin ja sanoi, että mitä tahansa erimielisyyksiä on ollut ja tulee ehkä olemaan, mutta "saakoon Inco ja Falconbridge tietää, että me olemme myös tasa-arvoisia keskenämme ja yksimielisiä. Sudburyn seudun työläisten etujen puolustamisessa."

2. maailmansodan alkamisesta on kulunut 30 vuotta

Varsova. — Toinen maailmansota alkoi syyskuun 1 pnä vuonna 1939, Hitlerin määrättyä Puolan miehityksen alkavaksi kello 4.45 aamulla.

Saksalaiset sotajoukot hyökkäsivät Puolaan pohjoisesta, lännestä ja etelästä valloittaakseen johtajalleen, Hitlerille, enemmän "lebensraumia".

Puolalaisten yksityisten sotamiesten ja eräiden yksikköjen tarmokkuudesta huolimatta, lukumäärältään ja teknilliseltä tasoltaan paljon suurempi ja kehittyneempi Hitlerin armeija oli syyskuun 19 päivään mennessä pakoittanut suurimman osan Puolan armeijasta antautumaan.

42 saksalaisdivisioonaa marssi 35 puolalaista divisioonaa vastaan. Hitlerin 1,500 lentokonetta tuhosi suurimman osan Puolan 400 lentokoneesta ensimmäisen 48 tunnin aikana.

Vakuutusyhtiöt vaativat enemmän kuin 6 pros. medicare-maksuista

Medicaren tai oikeammin OHSIP:in alaisuuteen tulee lähes 7 milj. ontariolaista lokakuun 1 päivästä lukien

Toronto. — Vakuutusyhtiöt, jotka tulevat toimimaan medicare eli OHSIP-maksujen kerääjinä Ontariossa hylkäsivät viime viikolla 6-prosenttisen palkkion näiden maksujen keräämisestä.

Vakuutusyhtiöt väittävät että ne eivät saa tästä operaatiosta voittoa, vaan että ne ottavat tehtävän vastaan "yleisön palvelun" mielessä. Kielteisen lausunnon 6-prosenttises ta palkkiotarjouksesta antoi 31 vakuutusyhtiöä edustavan HEALTH-CO:n presidentti James Westway ja Associated Medical Servicen presidentti tri James Hannah sen jälkeen kun mainitut järjestöt ja Ontarion terveysministeri Thomas Wells allekirjoittivat virallisen sopimuksen, jonka perusteella näistä laitoksista tulee OHSIP eli medicare-maksujen kerääjälaitokset. OHSIP-maksujen kerääjiksi tulee tämän sopimuksen mukaan myös neljä osuustoiminnallista terveyshuoltolaitosta sekä neljä rakennusteollisuutta Torontossa ja Ottawassa edustavaa laitosta.

Mr. Wells, tri Hannah ja mr Westway sanoivat, että medicare-maksujen perimisestä maksettavan palkkion suuruutta ei ole vielä ratkaistu. Neuvottelut jatkuvat edelleen.

Mr. Westway, joka on myös Excelsior Life Insurance Co:n varapresidentti, antoi tietää, että näiden yhtiöiden ei ole helppoa pitää tavallista liiketoimintaansa ja OHSIP-palvelujen kuluja erillään.

Hän sanoi myös, että Healthcon edustamat 31 vakuutusyhtiötä tulevat todennäköisesti myymään OHSIP-etuisuuksia osana nippuvakuutuksista, ja että muiden kuin OHSIP etuisuuksien takana on voittojen tavoittelu.

OHSIP eli medicare astuu Ontariossa voimaan lokakuun 1 pnä. Lähes 7 miljoonaa ontariolaista tulee silloin medicaren alaisuuteen. Jäljellejäävät ontariolaiset — heitä on arvioilta 250,000, voivat yksilöinä liittyä OHSIPiin työpaikkojen välityksellä.

Työhuonekuntien, missä on 15 työläistä tai enemmän, tulee lain mukaan liittyä ilman muuta OHSIPiin. Työntekijäryhmät, missä on 5—15 henkilöä, voivat liittyä siihen anomuksen perusteella.

Tiedoittaen aikaisemmin, että hallitus on neuvotellut näiden vakuutusyhtiöiden kanssa viime keväästä asti ja että neuvotteluja jatketaan edelleen, terveysministeri Wells sanoi viime keskiviikkona Ontarion hallituksen "pitävän tärkeänä voittona sitä, kun neuvotteluissa Ottawan kanssa päästiin sopimukseen siitä, jotta yksityiset vakuutusyhtiöt voivat toimia medicare-maksujen kerääjinä.

Lainlaatijakunnan istunnossa on opposition toimesta arvosteltu tätä järjestelyä ja ilmaistu pelko, että lopputuloksena voi olla hallituksen tukirahojen myöntäminen upporikkaille vakuutusyhtiöille.

Medicaren eli OHSIPin sääntöjen sanotaan olevan pääpiirteissään samanlaiset nyt voimassa olevan maakunnallisen terveys vakuutuksen (OMSIP) säädösten kanssa. Kuten OMSIPinkin perusteella, OHSIP tulee perimään medicare - maksuksi yksityisiltä $5.90 kuukaudessa, pariskunnilta $11.80 ja lapsellisilta perheiltä $14.75 kuukaudessa.

Hallitus maksaa täydellisesti OHSIPin (medicaren) vuosimaksut niiden henkilöiden puolesta, joilla ei edellisen vuoden aikana ollut lainkaan verotettavia tuloja eivätkä saa mistään muualta sairaushoitoa.

Niihin henkilöihin, joiden OHSIP eli medicare-maksut suoritetaan kokonaan maakuntahallituksen toimesta, sisältyvät seuraavanlaiset henkilöt: Children's Aid apua saavat ja eläkeläiset jotka saavat avustusta maakunnan Social and Family Service Departmentin valtuuksien pohjalla.

Hallitus maksaa osittain OHSIP-maksut muille seuraavan tulokaavan perusteella: Yksityisille henkilöille joiden verotettava tulo ei ole yli $500.00 (vuodessa) $35.40 vuodessa; henkilölle, jolla on yksi huollettava eikä verotettava tulo ole yli $1,000 (vuodessa) $70.80 vuodessa; ja henkilöille joilla on kaksi tai useampi huollettava ja jonka verotettava tulo ei ole yli $1,300 (vuodessa) $106.20 vuosiavustusta.

OHSIPin alaisuuteen tulee hammashoito (dental surgery) ja silmien refraktio-tarkastus. OHSIP ei korvaa lääkärintarkastusta työpaikan ja passin hakua varten, ei kouluun ja yliopistoon hakutarkoituksessa eikä rokotustapauksissa; se ei korvaa kaunistavaa (cosmetic) leikkausta, X-säde ja nukutuspalveluja; sairaanhoitaja-palveluja, ambulanssipalveluja, lääkkeitä, rokotteita, silmälaseja, fyysillistä terapauttia, erikoisvälineitä eikä happi (oxygen) palvelua.

Healthcoon kuuluvan 31 vakuutusyhtiön joukossa on mm. seuraavat yhtiöt: Allstate Insur-

(Jatkuu sivulla 4)

Kommunistille annettava virkansa autouniossa

Yleisen lautakunnan päätös auttoi unioa — UAW:n edustaja — voitto demokratialle KP

Toronto. — Huomatuista kansalaisista muodostettu yleinen tutkijalautakunta julkaisi viime viikolla päätöksen, minkä perusteella United Auto Workersin Oakvillen osaston on annettava valittu virka takaisin yhdelle jäsenelle, joka on ollut estettynä toimitsijatehtävän täyttämisestä siksi kun hän on kommunisti.

Tämä päätös vahvistaa puolueemme selostukset, että se ei ole minkään ulkomaisen hallituksen alainen, sanoi Canadan kommunistisen puolueen kansallinen työväenasiain sihteeri Bruce Magnuson. Se on kansanvallan voitto ja oikeudenmukainen päätös unionille, hän sanoi.

Autotyöläisten unionin kansallinen johtaja Dennis McDermott sanoi hyväksyvänsä lautakunnan päätöksen väittäen kuitenkin ettei sillä ole suurta käytännöllistä merkitystä. "Canadan Autotyöläisten unio pitää ko. sääntökohtaa vanhentuneena", hän sanoi.

Autotyöläisten unionin — Made in USA merkkiä kantavat — säännöt kieltävät unionin virkapaikkojen täyttämisen jäseniltä, jotka kuuluvat "sellaisiin poliittisiin järjestöihin kuin kommunisti-, natsi- ja fasistijärjestöihin ja jotka ovat uskollisia muille ulkomaalaisille kuin Yhdysvaltain ja Canadan hallituksille."

Tämän syytöksen todennäyttämistä vaaditaan syyttäjältä ei syytetyltä, totesi k.o. tutkijalautakunta. "Tätä ei ole tehty (että ko. kommunisti olisi uskollinen ulkomaalaiselle hallitukselle) ja niin muodoin on peruutettu toimestapidätys".

Lautakunnan päätös koskee henkilökohtaisesti autotyöläisten unionin Oakvillen Fordin osastossa 15 vuotta jäsenenä olleen James Bridgewoodin puheenjohtajapaikkaa unionin ihmisoikeuksien komiteassa. Bridgewood erotettiin toimestaan sen jälkeen kun hän ryhtyi kommunistisen puolueen ehdokkaaksi Hamilton East vaalipiirissä v. 1968 liittoparlamentin vaaleissa.

Hänen paikkaansa on sen jälkeen hoitanut Roy Sim-niminen työläinen, mutta unio-osaston varapresidentti Pat Clancy sanoi nyt että mr. Bridgewood tulee lautakunnan päätöksen mukaisesti entiseen toimeensa.

Hänen virkakautensa Oakvillen työväenneuvoston vanhimpana edustajana on mennyt umpeen, eikä häntä voida palauttaa siihen toimeen elleivät Oakvillen autotyöläiset valitse häntä uudelleen, selitti mr. Clancy. Alunperin Bridgewood menetti senkin luottamustoimen samalla kertaa kun hänet erotettiin ihmisoikeuksien komitean puheenjohtajan tehtävästä.

Yleisen tutkintolautakunnan puheenjohtajana toimi Osgood Hallin lakikoulun professori Harry Arthurs.

Vietnamissa kaatunut 38,128 amerikkalaista

2,000 sotilasta kaatunut sen jälkeen kun Nixon ilmoitti 25,000 miehen kotiuttamisesta

Saigon. — Viikonlopulla annettujen tietojen mukaan on Etelä-Vietnamissa olevista amerikkalaisista sotilaista kaatunut yli 2,000 miestä sen jälkeen kun presidentti Nixon ilmoitti kesäkuun 8 päivänä, että USa aikoo kotiuttaa noin 25,000 miestä Vietnamista.

USA:n komentokeskuksesta sanottiin lisäksi, että viikko sitten sunnuntaina päättyneellä viikolla kaatui 190 sotilasta ja 1,367 haavoittui. Tätä edeltäneellä viikolla sanottiin kaatuneen 244 ja haavoittuneen 1,409 sotilasta.

Komentokeskuksen tiedonantojen mukaan Vietnamissa on presidentti Nixonin miesten kotiuttamista koskevan tiedonannon jälkeen kaatunut kaikkiaan 2,085 sotilasta — ja tämän vuoden aikana on kaatunut yhteensä 7,585 sotilasta eli keskimäärin 223 viikossa.

Vietnamin sodan aikana sanotaan kaatuneen kaikkiaan 38.128 amerikkalaista sotilasta ja haavoittuneen 247,096.

Saigon. — Viikonlopulla tiedoitettiin, että eräästä armeijan everstista, joka oli ensimmäisen 25,000 kotiutetun sotilaan joukossa, tehdään USA:n armeijan Vietnamissa olevien Green Barets-joukkojen komentaja.

Eversti Nichael D. Healyn, joka on palvellut 15 vuotta näissä erikoisjoukoissa, palasi välittömästi Vietnamiin ja hän on samalla jo kolmas uusi Green Barets-joukkojen komentaja vajaan kahden kuukauden aikana. Yksi aikaisemmista komentajista on syytettynä murhasta ja toisen sanotaan katkaisseen jalkansa hypätessään helikopterista.

Saigon. — Saigonin sotilasjuntahallituksen uudeksi pääministeriksi äskettäin nimitetty kenraali Tran Thien Khiem sanoi viikonlopulla, ettei hän tule tekemään minkäänlaisia suuria muutoksia edeltäjänsä Tran Van Huongin hallitusjärjestelmässä.

Kenraali Khiem sanoi, että hänen hallituksensa pääasiallisina tavoitteina tulee olemaan rauhan nopeasti aikaansaaminen, buddhalaisten kanssa uudestaan neuvotteleminen ja maan taloudellisen tilanteen vakauttaminen.

Kaivoksesta löydetty kivettynyt hevonen

Moskova. — Itä-Siperian alueella sijaitsevassa kultakaivoksessa työskennelleet insinöörit ovat löytäneet hevosen kivettyneen ruumiin, jonka arvioidaan eläneen noin 35,000 vuotta sitten.

Noin 30 jalan syvyydestä löydetty hevosen kivettynyt ruumis on tutkittavana Neuvostoliiton eläintieteellisessä instituutissa Leningradissa.

SYYRIA VAPAUTTAA 4 ISRAELILAISTA NAISTA

Arabisissien väitetään pakoittaneen TWA:n matkustajakoneen lentämään Damaskossiin

Damaskos. — Syyrian hallitus ilmoitti sunnuntai-iltana, että se tulee vapauttamaan neljä israelilaista naista, jotka olivat siinä amerikkalaisessa matkustajakoneessa, jonka arabilaiset "sissit" pakoittivat lentämään Damoskossiin viime perjantaina. Koneessa oli kaikkiaan 116 henkilöä.

Trans World Airlinesin koneen keulaosuus tuhoutui sen jälkeen kun kone oli laskeutunut Mamaskosin lentokentälle ja matkustajat olivat poistuneet koneesta. "Sissien" sanottiin asettaneen pommin lentokoneeseen sen jälkeen kun matkustajat olivat poistuneet koneesta.

Syyrian hallitus tiedoitti maanantaina, että neljää naista koskevat tutkimukset ovat päättyneet ja että heidän Roomaan kuljettamisekseen tehdään parhaillaan järjestelyjä.

Syyrian antamassa lausunnossa ei mainita kuitenkaan kahdesta israelilaisesta miehestä, joiden sanotaan olleen lentokoneen matkustajina.

Israelin viranomaiset suhtautuivat Jerusalemissa kylmästi Syyrian antamaan lausuntoon, että neljä israelilaista naista vapautetaan. Neljä naista on ollut majoitettuna Damaskosin yliopiston asuntolassa siitä asti kun sissit kaappasivat TWA:n lentokoneen, jonka piti lentää Ateenasta Roomaan.

TWA:n eräs puhemies sanoi, että lentokoneen kapteeni Dean Carter pysyttelee Syyriassa siksi kunnes kaikki pidätetyt israelilaiset on vapautettu.

YK:n pääsihteeri U Thant sanoi lauantaina antamassaan lausunnossa, että lentokoneen kaappaus on valitettava seikka ja täysin edesvastuuton teko, jolla ei ole vastaavaa tarkoitusta.

Kansainvälisen lentäjien yhdistyksen taholta tiedoitettiin Helsingistä lauantaina, että yhdistyksen edustajat kokoontuvat maanantaina Pariisiin harkitakseen mahdollista koko maailmaa käsittävää lentäjien lakkoa protestiksi Damaskossiin suoritetusta lentokoneen kaappauksesta.

Lentäjien yhdistyksen presidentin, kapteeni Ola Forsbergin antamassa lausunnossa tuomittiin lentokoneen kaappaus "ilmarosvouteen" viittaavana tapauksena.

Syyrian taholta ei annettu hetikohtaista vastausta USA:n valtiosihteeri William Rogersin lausunnosta, että USA tulee ajamaan israelilaisten asiaa saadakseen heidät vapautetuksi.

POLIISIT VARTIOIVAT SIONISTIEN KAUPPOJA

Lontoossa sanotaan tapahtuneen kolme pommiräjähdystä sionistien liikelaitoksissa

Lontoo. — Kymmeniä sionistien omistamia virastoja ja kauppoja on ollut tarkan poliisivartioinnin kohteena sen jälkeen kun kolme pommia räjähti ja saatiin väitetysti uhkauksia mahdollisista uusista väkivallanteoista arabialaisilta "terroristeilta".

Sionisteja on lisäksi kehoitettu viralliselta taholta lisäämään omia turvallisuustoimenpiteitään synagoogissa, samanaikaisesti kun Scotland Yard (valtiopoliisi) koettaa paljastaa palestiinalaisten "maanalaisen" järjestön, jonka uskotaan toimivan Englannissa.

Muutamat Lontoon suurimmat tavaratalot ovat jatkuvan poliisivartioinnin alaisina. Poliisit pitävät myöskin silmällä Regent-kadun varrella sijaitsevaa Englannin sionistien liiton taloa, jossa säilytetään tilastoja niistä yhtiöistä ja järjestöistä, jotka antavat taloudellista tukea Israelille.

Näihin toimenpiteisiin ryhdyttiin sen jälkeen kun israelilaisen laivafirman, Zim'in, virastossa tapahtui pommiräjähdys viime viikolla. Aikaisemmin oli räjähtänyt kaksi palopommia muissa israelilaisissa liikepaikoissa.

Kummassakin palopommitapauksessa pommeissa sanottiin olleen messinkiset laatat, joissa oli kirjaimet PFLP ja arabian kielellä sanat: Yhdistynyt Palestiinan Vapautusrintama.

Vapautusrintaman sanotaan olevan kaikkein taistelumielisemmän Palestiinan vapautusjärjestöistä. Sen toimesta väitetään järjestetyn viime perjantaina tapahtuneen TWA:n lentokoneen kaappauksen Damaskossiin.

Vapautusrintaman johtajan tri George Habashin sanottiin perjantaina antaneen Ammanissa sijaitsevasta Vapautusrintaman päämajasta lausunnon, missä väitettiin, että vapautusrintama suoritti Zim'in viraston pommituksen ja että lisähyökkäyksiä tullaan suorittamaan.

Viikonlopulla annetussa vapautusrintaman lausunnossa sanotaan Lontoon kauppoja vastaan tehdyn hyökäyksiä, koska ne ovat sionistien omistamia. "Jokainen sionisti katsoo itsensä sotilaaksi, joka taistelee Israelin puolesta, vaikka ei pyssyä käyttämällä, niin ainakin rahaa antamalla. Näin ollen sionistien keskuudessa ei ole siviilihenkilöitä," lisättiin lausunnossa.

VIIME TIEDOT

BEIRUT — Libyassa sunnuntaina suoritetussa verettömässä vallankaappauksessa syöstiin kuningas Idris pois vallasta. Vallankumouksellinen neuvosto tiedoitti, että suoritettu vallankumous on omistettu "yhtenäisyydelle, vapaudelle ja sosialismille". Samalla vallankumouksellinen neuvosto varoitti, että kaikki vastavallankumoukselliset yritykset tukahdutetaan armottomasti.

TEL AVIV — Oltuaan Damaskuksessa pidätettynä 64 tuntia, kolme israelilaista naista ja yksi nuori tyttö saapuivat kotiinsa sunnuntaina. Kaksi israelilaista miestä on vielä pidätettynä. Nämä israelilaiset joutuivat pidätetyiksi sen jälkeen kun arabien toimesta pakoitettiin eräs matkustajakone lentämään Syyriaan.

MIAMI — Hirmumyrsky Francelia oli tiistaiaamuna lähestymässä brittiläistä Hondurasia ja Meksikon Yutanin niemimaata. Mainittujen alueiden asukkaita on kehoitettu varustautumaan siihen, että Francelia-myrsky puhaltaa noin 100 mailin tuntinopeudella.

SAIGAN — Saigonissa oleva yhdysvaltalaisten asevoimien päällystö tiedoitti sunnuntaina, että Mekongin suistamolta — Vietnamin riisialtaasta — on vedetty kaikki yhdysvaltalaiset asevoimat pois. Tämän tiedonannon mukaan amerikkalaisten tilalle on sinne viety Saigonin hallituksen asevoimia.

IBO-JOHTAJA VAATII RAUHAAN SUOSTUMISTA

Lontoo. — Eroten dramaattisella tavalla toisista Biafran johtajista Nigerian entinen presidentti Nnamdi Azikiwe kehoitti viime viikolla toisia ibo-kansalaisiaan luopumaan Nigeriasta eroamisyrityksestä ja ryhtymään neuvotteluun rauhan palauttamiseksi.

Tri Azikiwe sanoi lehtien haastattelutilaisuudessa, että Biafran kansantuho-syytökset ovat kauttaaltaan taitavaa propagandaa.

Hän sanoi olevansa vakuuttunut, että Nigeria on valmiina vastaanottamaan liittovaltion yhteyteen Ibo-heimon jäsenet ja eiiboon kuuluvat biafralaiset. Hän kehoitti kaikkia biafralaisia ryhtymään neuvotteluun "oikeudenmukaisesta ja kunniallisesta ratkaisusta yhden Nigerian pohjalla."

Entinen presidentti, tri Azikiwe syytti kenraaliluutnantti Odumegwu Jukuwua ja Biafran muita johtajia oman väestönsä huiputtamisesta. "Ihmisten tappaminen pitäisi lopettaa nyt", hän sanoi.

Tri Azikiwe on tunnetuin Ibokansan jäsen, joka on tähän mennessä tullut liittovaltion puolelle. Hän sanoi, että rauhaan pääsyn avaimet ovat Biafran johtajien käsissä.

Tämä 65-vuotias Ibo auttoi Nigerian itsenäisyyskampanjaa ja maan itsenäistymistä v. 1960. Hänestä tuli maan ensimmäinen presidentti v. 1962. Sitä seuranneen sotilaskaapapuksen jälkeen tri Azikiwe vietti yksityiselämää kunnes hän liittyi v. 1967 kenraali Ojukwun poliittiseksi neuvonantajaksi.

Tri Azikiwesta tuli Biafran yleis-suurlähettiläs ja viime vuonna hän istui kenraali Ojukwun rinnalla Addis Abababnin rauhankonferenssissa. Sen jälkeen levisi huhuja että hän on pettynyt Biafran johtajien ohjelmaan eikä voi enää tukea sitä.

Kuluvan vuoden helmikuussa hän esitti oman rauhansuunnitelmansa mihin sisältyi ampumisen lopettamisen, aseiden tuontikielto ja Biafrassa suoritettava kansanäänestys siitä pysytäänkö Nigerian jäsenyydessä tai ei.

Vaikka Lagosissa (Nigerian pääkaupungissa) hyljättiin hänen suunnitelmansa tri Azikiwe joutui kuitenkin epäsuosioon kenraali Ojukwun kanssa.

Muutama päivä sen jälkeen hän teki lopullisen käännöksen mennen Nigerian liittovaltion kannattajien puolelle.

VAPAUS (LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI

Telephone: Office and Editorial 674-4264

Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Second Class Mail registration Number 1076

CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:ssa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Suuren ruoskan taktiikkaa

Viikon lopulla saadut tiedot viittaavat siihen, että International Nickel Co. of Canada kehittää "suuren ruoskan" ohjelmaa lakossa olevia työläisiään ja heitä edustavaa terästyöläisten unioa vastaan.

Inco esitti peloittelevassa syvyyssä terästyöläisten uniolle, että jos se ei maksa kiireellisesti noin $86,000 suuruista summaa, niin yhtiön lakossaolevien työläisten henkivakuutukset menevät umpeen. Lähes 150 miljoonan dollarin vuosivoittoja kahmivalle suuryhtiölle tällainen $86,000 vakuutusmaksu on kuin pisera meressä. Kysymys ei selvästikään ollut rahasta, vaan painostuskeinoista.

Toimien nopeasti, terästyöläisten unio maksoi k.o. vakuutussumman ja niin säilyi lakkolaisten henkivakuutusturva.

Toisena vetona yhtiö tiedoitti kaikille työläisilleen lähettämässään kirjeessään, että kaikki kesälomat on peruutettu lakon päättymiseen asti. Tähän mennessä ovat lakossaolleet Incon työläiset voineet pitää kesälomansa "aikataulun" mukaan siten että sovittu määrä työläisistä saa jatkuvasti kesälomapalkkansa. Tämä on ensimmäinen kerta Incon historiassa jolloin miehille kuuluvien kesälomien maksu on keskeytetty lakon vuoksi.

"Se on vyön alle annettu isku", sanoi terästyöläisten Sudburyn osaston, presidentti Homer Seguin.

Samantapaisiksi "vyön alle" kohdistetuiksi iskuiksi voidaan luokitella Incon viikon lopulla julkaisemat tiedot, joiden pitäisi "todistaman" että terästyöläisten unio on allekirjoittanut työehtosopimuksia sellaisilla palkankorotuksilla mitä nyt on nikkelinkaivajille tarjottu. Tarkoitus on ilmeisesti vaikuttaa unioin pään yli työläisiin niin, että heidän riveihinsä tulisi eripuraisuutta ja hajaannusta. Kuvaavaa muuten on, että yhtiö julkaisi pitkän luettelon päivänmääristä ja yhtiöistä, jotka ovat teräsunionin kanssa sopineet osapuolin dollarin suuruisesta palkankorotuksesta tunnilta 3-vuotisen sopimuksen perusteella. Muttat halaistua sanaa ei ole ko. yhtiöiden maksukyvystä Incoon verrattuna, mikä sellaisenaan on lievästikin sanoen "toispuolista" totuutta.

Uskomme vakaasti että suuren ruoskan heiluttaminen ei enää vetele, ja että parempi olisi kaikille asianomaisille, jos Inco ryhtyisi rehdissä mielessä uudelleen neuvottelemaan ja suostuisi ajan vaatimuksia vastaavan työehtosopimuksen allekirjoittamiseen. Selvää on, että suuren ruoskan heiluttamisella ei saada käännetyksi yleistä mielipidettä nikkelityöläisiä vastaan!

NDP:n tappio oli BC:n häviö

Jos ei olisi kysymys niin vakavista asioista kuin koko maakunnan väestön yleiseduista, niin Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) viimeviikkoisesta vaalihäviöstä British Columbiassa voitaisiin sanoa, että "no, tulevat ne vielä toiseltkin vaalit".

Valitettava tosiasia kuitenkin on, että NDP menetti nyt kultaisen mahdollisuuden ja sen lisäksi 6 edustajapaikkaa 17:sta mukaanlukien uuden johtajansa, Tom Bergerin edustuspaikan. Tappio oli suuri NDP:lle, joka mm. lakimiesjohtajansa Bergerin lausuntojen mukaan odotti hallitusasemaan pääsyä näissä vaaleissa, ja vielä suurempi tappio British Columbian väestölle. Mr. Bergerin henkilökohtainen häviö oli sitäkin katkerampi kun hänen johtava kilpailijansa, Mr. Barrett tuli lainlaatijakunnan jäseneksi.

Ei ole epäilyäkään siitä, ettei NDP:llä ollut BC:n vaaleissa hyviä voiton mahdollisuuksia. Sitä parempi on mitä pikemmin pidetään vaalit, sanoi vaalivoitosta varmana esiintynyt mr. Berger viime huhtikuun puoliväissä heti sen jälkeen kun hänet oli valittu puolueen maakunnalliseksi johtajaksi BC:ssa.

Samantapaisia, joskin varauksellisempia lausuntoja NDP:n vaalivoiton mahdollisuuksista antoivat BC:ssa monet muut työväenjärjestöjen edustajat.

Leimaten BC:n Social Credit-hallituksen suurpääoman sydänkäpyseksi ja toivottaen NDP:lle hyvää menestystä, meidän lehdessämme ilmaistiin BC:n vaaleista seuraavanlainen käsityskanta: BC:n valitsijoilla on nyt kuitenkin mahdollisuus muutoksen tekoon — ja muutos edellyttäisi askelta parempaan päin, sillä ainoana todellisena vastaehtona on NDP:n hallituksen valinta."

EI AIVAN YLLÄTTÄEN

NDP:n vaalihäviö ei kuitenkaan tullut aivan yllättäen. Vakavia varoituksia saatiin jo pitkin aikaa siitä, että kaikki ei ole kuten pitäisi olla.

Huhtikuun alussa pidettiin BC:ssa NDP:n maakunnallinen johtajanvalintakonferenssi missä uudeksi puoluejohtajaksi toimestaan sivuun jääneen Robert Strachanin tilalle valittiin lakimies Berger. Kilpailu johtajapaikasta oli kireä ja siihen liittyi ilmeisesti henkilökysymysten lisäksi myös poliittisia seikkoja. Berger voitti 411 äänen tuloksella mutta hänen vastustajansa, sosialityöntekijä mr. Barrell sai 375 ääntä eli vain 36 ääntä vähemmän kuin Berger. Tämä johtajavaali näyttää jättäneen hajaannuksen haavan puolueen riveihin ja antaneen oikeistolaissuunnan puolueen työläisille ja taktiikalle. Kaikkein selvemmin tämä oikeistolaissuuntaus näkyi mr. Bergerin yhteiskunnallisen arvonannon (respectability) tavoittelusta. Suorastaan traagillisena seikkana voidaan pitää juuri vaalien edellä annettua mr. Bergerin lausuntoa, että George Meanylla ja Jim Hoffolla on enemmän yhtäläisyyttä pääministeri Bennetin kuin mr. Bergerin kanssa.

Pääministeri Bennett teki kaikkensa saadakseen B.C:n asukkaat pelkäämään "sosialismivaaraa" ja sitä kun NDP ja ammattiyhdistysliike ovat hänen väitöstensä perusteella "liian läheisessä" yhteistoiminnassa. Sen sijaan, että olisi hyökännyt pääministeri Bennettin heikkoa kohtaa vastaan — arvostellut sitä kun Bennettin hallitus oli antanut polkuhinnassa suunnattoman suuria määriä maakunnan luonnonrerusseja amerikkalaisten rahamiesten riistettäväksi, yhteiskunnallista arvonantoa eli sitä "respectabilityä" tavoitellut mr. Berger vetäytyi omaan kuoreensa — kehoitti ammattiyhdistysliikettään huolehtimaan siitä, ettei maakunnallista venettä heilutella liian paljoa vaalien edellä ja aikana ja alentui lopulta itsekin työväenjärjestöjen iskulauseiden käyttämiseen todistaakseen ehkä että hän pystyy siinäkin kilpailemaan pääministeri Bennettin kanssa.

Mutta gasoliinilla ei ole koskaan voitu tulta sammuttaa. Samoin kävi BC:n vaaleissa. Mr. Bergerin ja kumppanien horjunta antoi pääministeri Bennettille mahdollisuuden iskeä NDP:n linnakkeen heikkoa kohtaa ja se tuntuu vaikuttaneen vaalitulokseen.

Asiaa pahensi työväen kannalta meidän mielestämme vielä se että yksityisiltä omakohtaisille selvää ja päättävää asennetta työtätekevien puolesta niin kotimaista kuin ulkomaistakin suurpääomaa vastaan, mr. Berger aiheutti pettymystä ja epäileteltsuutta juuri niiden valitsijain keskuudessa, jotka olisivat tarvinneet rohkaisua ja innostusta niin, että heikin olisivat äänestäneet

NDP:n puolesta. Selvää on, että pääministeri Bennettin johtama puolue ei voi nykyhetken vaatimuksia täyttää.

Päinvastoin on luultavaa, että Social Credit puolueen hallitus BC:n taloudelliset ja sosiaaliset pulmat tulevat edelleen kasvamaan ja pahenemaan. BC:n työväestö tulee kuitenkin saamaan uusia voiton mahdollisuuksia. Varmaa myös on, että nyt kärsitty tappio ja sen syyt, mukaanlukien työtätekevien kaikkikäsittävästä yhtenäisyydestä kiel täytyminen, tulee laajaan keskusteluun BC:ssa ja muuallakin, mikä sellaisenaan voi joko nopeistuttaa tai hidastuttaa — riippuen ratkaisujen laadusta — työtätekevien edessä välistämättömästi olevia voittoja.

VALTAVA JOUKKOMIELENOSOITUS VIETNAMIN SOTAA VASTAAN

Helsinki. — Mahtavaan Helsingin läpi kulkeneeseen Vietnamin sodan vastaiseen mielenosoituskulkueeseen huipentui Vietnamin Tapaamisen suuri solidaarisuuskokous. Hakaniemen torilla pidätettyyn kokoukseen osallistui järjestäjien arvion mukaan yli 4,000 henkilöä ja mielenosoituskulkueessa marssijoiden määrän arvioitiin parhaimmillaan lähentelevän viittä tuhatta.

Hakaniemen torilla kello 16.30 alkaneessa kokouksessa puhuivat Etelä-Vietnamin valtuuskunnan johtaja Tran Van An, Neuvostoliiton nuorisojärjestöjen komitean puheenjohtaja Gennadi Janajev sekä Metallityöväen liiton II puheenjohtaja Edvin Salonen. Ohjelmaa seittivät mm. Victor Hara Chilesta ja DDR:n Nuorisoliiton lauluryhmä.

Tapahtuman valtuuskuntien osanottajien lisäksi mielenosoituskokoukseen oli saapunut tuhatlukuinen joukko työläisiä, nuoria ja opiskelijoita, Oman lisävärinsä tilansuudelle antoivat delegaatioiden spontaanit iskuhuudot ja solidaarisuuslaulut. Mielenosoituskokouksesta lähetettiin tervehdyssähkeet presidentti Ho Tshi Minhille ja Etelä-Vietnamin kansallisen keskuskomitean puheenjohtajalle Nguyen Huu Tholle.

Tilaisuuden jälkeen mielenosoittajat järjestäytyivät kulkueeksi, joka suuntasi reittinsä Ylioppilastalon kautta Mannerheimintielle ja sieltä edelleen Kulttuuritalolle. Kulkueen kärjessä marssi nuori FNL:n sankaritar. Punaisten, sinisten ja keltaisten lippujen, punakeltaisten kylttien, julisteiden ja kylttien alla marssivassa mahtavassa kulkueessa olivat ensimmäisinä Vietnamin valtuuskuntien jäsenet, heidän jälkeensä muut ulkomaiset vieraat, suomalaiset opiskelijat ja työläiset. "Avanti poppola", saksalaiset, espanjalaiset ja lukuisilla eri kielillä lauletut vallankumouslaulut ja iskuhuudot kaikuivat kadulla.

Keskikaupungilla kulkueesta erkani pieniä ryhmiä, jotka suuntasivat Kaivopuistoa kohti. Pääosa marssi Kulttuuritalolle, jossa vaikuttavana päätöksenä mielenosoituksella oli eri kielillä laulettu Internationale.

TEKOJA TARVITAAN

Edvin Salonen totesi puheessaan, että Suomen ammatillisesti järjestäytynyt työväki, ammattiosastot, liitot ja keskusjärjestöt, ovat lukuisissa eri yhteyksissä vaatineet pommitusten ja sotatoimien lopettamista Vietnamissa, neuvottelujen aloittamista ja kaikkien vieraiden joukkojen poisvetämistä Vietnamista.

Ammattiyhdistysväen Rauhantoimikunta on monin eri tavoin osallistunut toimintaan moraalisen ja aineellisen avun antamiseksi Vietnamin kansalle. Tämä on maamme eri ammatillisten järjestöjen periaatepäätösten ja kannanilmaisujen toteuttamista. Nämä on määritelty mm. SAK:n ohjelmallisessa julkilausumassa.

Ammatillisesti järjestäytyneiden palkkatyöntekijäin myötätunto on Vietnamin kansan puolella. Mutta pelkkä myötätunto ei riitä. Myötätunnon tulee kehittyä ja muuttua teoiksi ja toiminnaksi Vietnamin kansan puolesta, niitä vastaan, joita vastaan Vietnamin kansa on pakotettu käymään taistelua, Edvin Salonen sanoi.

AMERIKKALAISET LAAJENTAVAT SOTAA

Tran Van An esitti Etelä-Vietnamin nuorten tervehdyksen Suomen nuorisolle. Hän totesi, että E-Vietnamin kansa toivoo hartaasti rauhaa, mutta jo 15 vuotta amerikaklaisten ja heidän lakeijoidensa hyökkäyssotaa on estänyt näiden toiveiden toteutumisen. USA käyttää yli miljoonan miehen armeljaa, se on syytänyt miljoonia kiloja pommeja ja pystyttänyt yli tuhat vankilaa yrittäessään tehdä maasta sotilastukikohtaa ja uussiirtomaata.

Hän kertoi, ettei Etelä-Vietnamissa ole yhtään perhettä, joka ei olisi menettänyt perheenjäseniään amerikkalaisten ja heidän lakeijoidensa surmaamina, haavoittamina tai vangitsemina.

Monia valtuuskunnan jäsenistä on kidutettu vankiloissa ja useilla on vieläkin nahassaan luodin ja kranaatinsiruja amerikkalaisten aseista.

FNL:n johdolla Etelä-Vietnamin kansa on tuottanut tappion USAn sotilastaktiikalle ja strategialle. 4/5 maasta on vapautettu ja kesäkuussa 1969 muodostettu väliaikainen vallankumoushallitus on vahvistanut kansanvaltaa. Viime kesän suuroffensiivi ja molempien Vietnamin vyöhykkeiden taistelun voitot pakottivat USAn neuvottelupöydän ääreen ja saivat sen lopettamaan pommitukset ehdoitta.

Nixon puhuu paljon rauhasta samalla kun hänen käskystään tuhoamis- ja teurastusoperaatioita moninkertaistetaan Etelä-Vietnamissa. Varsinkin strategiset B-52 -pommikoneet ovat lisänneet toimintaansa. Samoin kemiallisten aseiden ja kaasujen käyttöä on lisätty. Pariisin neuvotteluissa USA mielettömästi vaatii "molemminpuolisuuden" nimissä hyvitystä joukkojen vetämisestä. USAn on vedettävä joukkonsa täydellisesti ja ehdottomasti, sitä vaatii oikeudenmukaisuus ja maailman kansojen etu.

Nixonin ilmoittama kotiin kutsuttavien joukkojen määrä 25,000 miestä ei ole edes 1/20 osa kaikista Etelä-Vietnamissa olevista amerikkalaisista joukoista, eikä vaikuta sodan kulkuun. Päätös on silmänkääntötemppu, sillä samaan aikaan on Vietnamiin lähetetty uusia joukko-osastoja. Kuuden kuukauden kuluttua tästä. ns. vetääntymisestä amerikkalaiset joukot ovat päinvastoin kasvaneet. Uskotellun vetääntymisen tarkoituksena oli tyynnyttää rauhanvoimien vastalauseet ja peittää amerikkalaisten jatkuvat rikokset Etelä-Vietnamissa.

Tran Van An kertoi, että Etelä-Vietnamin kansa on saanut arvokasta tukea sosialististen maiden ja kaikkien maailman maiden, myös Yhdysvaltojen nuorisolta, opiskelijoilta ja väestöltä. Hän esitti heille, WFDY:lle, IUS:lle Tapaamisen suunnittelijoille ja valtuuskunnille kiitoksensa.

NUORISON MAHTAVA KAMPANJA

Gennadi Janajev tervehti mielenosoitukseen saapuneita nuorison ja opiskelijain maailmanlaajuisen toimintakampanjan puolesta. Tämä kampanja, joka pyrkii auttamaan Vietnamin kansaa voittoon, vapauteen, itsenäisyyteen ja rauhaan alkoi puolitoista vuotta sitten Demokraattisen Nuorison Maailmanliiton ja Kansainvälisen Ylioppilasliiton aloitteesta ja se on saavuttanut laajaa kannatusta. Se on saanut aikaan monissa maissa solidaarisuuskokouksia, ystävyysviikkoja, kokouksia, mielenosoituksia ja tapaamisia. Aineellista apua on hankittu aktiivisesti, tästä on osoituksena esim. Sofian festivaali joka muodostui väkeväksi solidaarisuusvakuutukseksi Vietnamille.

Yksityinen saalistus kasvaa kehitysmaissa

Geneve. — Virallinen apu kehitysmaille laski viime vuonna ensimmäisen kerran yli 10 vuoteen, mutta yksityiset sijoitukset kehitysmaissa kasvoivat, ilmenee viime viikolla julkaistusta YK:n raportista.

Virallista apua annettiin kehitysmaille 8,000 miljoonaa dollaria, 2000 miljoonaa dollaria vähemmän kuin edellisenä vuonna. Yksityiset avustukset nousivat 1,700 miljoonasta dollarista v. 1967 5,700 miljoonaan dollariin.

Apua öljyä tuottaville kehitysmaille ei sisälly tähän YK:n kauppa- ja kehitysjärjestön Unctadin laatimaan tilastoon.

Virallisen avustuksen väheneminen johtuu Yhdysvaltain ja Englannin avustuksen supistamisesta ja kansainvälisten järjestöjen suorittamien maksujen pienentämistä. Yksityisen pääoman virran kasvu taas johtuu siitä, että eräiden maiden kuten Yhdysvaltain, Länsi-Saksan, Italian ja Japanin yritykset ovat lisänneet sijoituksiaan kehitysmaissa.

Raportissa pidetään huolestuttavana nykyistä suuntausta virallisesta yksityiseen apuun, koska se aiheuttaa suurempia velkoja kehitysmaille. Pari kolme maata maksaa jo itse asiassa enemmän takaisin kuin mitä ne saavat virallisena apuna.

Moskova kokeilee sähkölinja-autoa

Moskova. — Moskovan kaduilla kokeillaan parhaillaan pientä sähköbussia, joka on siitä erikoinen, että siinä on sähkömoottorin lisäksi pieni bensiinimoottori. Bensiinimoottori pyörittää generaattoria, joka tuottaa virran sähkömoottorille. Ylimääräinen sähköenergia varastoituu tavallisiin lyijyakkuihin. Yhdistetty sähkö- ja polttomoottoribussi aiheuttaa uutistoimisto Tassin mukaan 94 prosenttia vähemmän haitallisia pakokaasuja kuin tavallinen auton moottori.

Bussi painaa kolme tonnia, ja siinä on tilaa kymmenelle hengelle. Se pysyy suurin piirtein mukana Moskovan muun liikenteen tahdissa.

Bensiinimoottorin käyttämä generaattori antaa bussille riittävästi voimaa tasamaalla ajoa varten. Kiihdyttäessä ja ylämäissä otetaan lisäenergiaa akuista.

Bussin ajomatka riippuu yksinomaan polttoainesäiliön tilavuudesta. Jos bussi toimisi ainoastaan akkukäyttöisenä, sen toimintasäde olisi varsin pieni. Lisäksi yksinomaan akuista voimansa saava auto joutuu olemaan melko paljon paikallaan akkuja ladattaessa.

Neuvostoliiton tiedeakatemian jäsen Mihail Strykovitsh uskoo, että sähkö- ja bensiinimoottorin tarjoama yhdistetty ratkaisu saattaa olla avain suurkaupunkien ilmansaastumisongelmiin.

HYSTERIAA BONNISSA

Länsi-Saksan oikeisto on huolissaan — ilmeisesti lähinnä vaalien läheisyydestä johtuvista syistä — Moskovaan suuntautuvista matkoista. Jo kesäkuussa Länsi-Berliinin sosiaalidemokraattisen pormestarin Klaus Schytzin vierailtua Puolassa aloitettiin hysteerinen kampanja niitä sosiaalidemokraatteja vastaan, jotka osoittivat halua olla mukana Euroopan turvallisuuskonferenssissa ja parantaa liittotasavallan suhteita sosialistisiin maihin.

Vaikkei Schutzin Puolan matkalla mitään konkreettisia saatukaan aikaan, osoitti se kuitenkin, että asioista voidaan jutella — vieläpä asiallisen ja ystävällisen ilmapiirin vallitessa.

Sosiaalidemokraattien liittopäiväryhmän puheenjohtajan Helmut Schmidtin, varapuheenjohtaja Alex Möllerin ja Egon Franken matkustettua Moskovaan hysterian kylvämisellä ei tunnu olevan rajoja. Kristillissosialistit ja demokraatit ovat esittäneet sekä paheksuntaa että neuvojaan. Liittokansleri Kiesinger neuvoi matkalaisia sanomaan mielipiteensä Tshekkoslovakian miehityksestä vuosipäivinä. Samalla hän kertoi odottaneensa kovin, että ulkoministeri ja puoluejohtaja Willy Brandt "kutsuisi järjestykseen" Puolassa vierailleen Klaus Schytzin.

Kristillissosialistien ja -demokraattien liittopäiväryhmän puheenjohtaja Rainer Barzel vaati äskettäin, että 'kaikki Moskovan kävijät' tekisivät selvän eron 'Budapestin vetoomuksen' ja 'aivan toisenlaisen todellisuuden' välillä.

Hänen mukaansa Euroopan Turvallisuuskonferenssia vastaan puhuu "Berliinin muuri, Euroopan kaikkien maiden välisten diplomaattisuhteiden estäminen, muiden maiden sisäisiin asioihin sekaantuminen, DDR:n miehittäminen vastoin saksalaisten tahtoa ja interventiouhka liittotasavaltaa vastaan."

Tällaisten puheiden takaa on helpo löytää pelkästään Länsi-Saksan oikeiston traditionaalista vaalivaltteja. Paras ase heille on kautta aikojen ollut pelko, joka on liitetty hysteeriseen antikommunismiin, usein juuri Neuvostoliiton vastaisuuteen.

Myönteisenä voidaan pitää sitä, että sosiaalidemokraattien ja vapaiden demokraattien joukossa edes vaalien alla löytyy henkilöitä, jotka osoittavat edes jonkinlaista kiinnostusta Euroopan turvallisuutta ja maiden välisten suhteiden normalisointia kohtaan. Neuvottelupyötään astuminen ei juuri koskaan ole merkinnyt asian pikaista ratkaisua, mutta se on kuitenkin ensimmäinen ehto asioiden ratkaisulle, jos niitä pyritään ratkaisemaan rauhanomaisesti.

Työttömyys on noussut Englannissa

Lontoo. — Englannin työttömien määrä on noussut 567,828-aan ja on siten suurin mitä on ollut elokuussa toisen maailmansodan jälkeen. Heinäkuussa työttömiä oli 55,739 vähemmän, mutta tämänkin määrä oli uusi ennätys sodan jälkeen. Työttömiä on nyt 2.5 prosenttia Englannin koko työvoimasta.

DEMOKRAATTISET PERUSOIKEUDET PUUTTUVAT P-IRLANNIN VÄESTÖLTÄ

Lontoo. — Pohjois-Irlannissa tällä hetkellä vallitsevan kireän tilanteen syynä on hallituksen kieltäytyminen antamasta maan koko väestölle demokraattisia perusoikeuksia, sanotaan Pohjois-Irlannin kommunistisen puolueen toimeenpanevan komitean antamassa julkilausumassa.

Sanomalehti Morning Starin mukaan julkilausumassa korostetaan, että Ulsterin taantumuksellinen hallitus kantaa vastuun kaikkein taantumuksellisimpien ainesten hallituksessaolon synnyttämien levottomuuksien aiheuttamista ihmisuhreista ja vahingoista. Brittiläinen imperialismi sortaa liittolaisensa unionipuolueen välityksellä Irlannin kansaa. Tämän sorron luokkaluonteen peittämiseksi käytetään hyväksi uskonnollisia eroja, todetaan edelleen.

Tässä tilanteessa tarvitaan kipeästi luokkayhtenäisyyttä ja maan kaikkien työläisten keskinäistä solidaarisuutta.

Julkilausumassa korostetaan edelleen, että tilanteen normalisoimiseksi on viipymättä toteutettava kansalaisoikeusliikkeen vaatimukset ja kumottava laki erikoisvaltuuksista, joka suo mahdollisuuden kansalaisoikeus-liikkeen jäsenten vainoihin. Pohjois-Irlannin kommunistinen puolue vaatii poliisin erikoisreservijoukkojen hajottamista välittömästi sekä Pohjois-Irlannin poliisipäällikön erottamista. Kommunistinen puolue kehottaa Englannin ja Pohjois-Irlannin ammattiliittoja järjestämään yhteisen kokouksen käsittelemään muodostunutta tilannetta ja Pohjois-Irlannin vainojen uhrien avustamisen järjestämistä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Anni Palo, Whitefish, Ont., täyttää keskiviikkona syyskuun 3 päivänä 72 vuotta.

Heikki Ellmen, Port Arthur, Ont., täyttää torstaina, syysk. 4 päivänä 78 vuotta.

Jalmari Tähti, Toronto, Ont., täyttää torstaina, syyskuun 4 päivänä 78 vuotta.

Antti Ranta, Little Penage, Ont., täyttää perjantaina syyskuun 5 päivänä 69 vuotta.

George Saivo, Port Arthur, Ont., täyttää lauantaina syyskuun 6 päivänä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

PIETILÄN MIETTEITÄ

Hyvää Huomenta sanottuaan — hän on parantumaton aamuvirkku — ystävämme Pietilä istahti toimituksen ainoalle "vierastuolille", imaisi muutamia henkisauhuja väärävartisestaan ja ryhtyi sitten rauhalliseen tapaansa juttelemaan "päivän asioista" — kesähelteistä, leinin pakotuksesta vanhoissa säärissä, huononlaisesta kalaonnesta ja sen sellaisesta.

Hyvään alkuun päästyään hän esitti kuin ohimennen kysymyksen, että miksi olemme olleet niin kitsaita palstatilan myöntämisessä Sudburyssa äskettäin pidetyn anglikaanikirkon synoodin kokousasioille, ja miksi, hän jatkoi vähän painokkaammin, olemme kokonaan vaiti kun "Isien Usko" yrittää kommunistipieikolla jymäyttää omia lukijoitaan?

Koetimme selittää, että uskonasiat yleensä eivät kiinnosta meitä. Meidän mielestämme voivat ihmiset uskoa tai olla uskomatta. Se on heidän yksityisasiansa ja missään tapauksessa emme halua moittia ketään heidän uskonsa tai uskomattomuutensa perusteella, selitimme me.

Hyvä on, sanoi Pietilä. En minäkään halua mitään uskonsotia.

Muutamia henkisauhuja vedettyään Pietilä sanoi myös, että häntäkin kiinnostaa yksinomaan kirkkojen ja niiden edustajien asennoitumiset näissä maallisissa.

Tämän huomautuksen tehtyään hän veti sydämellään ilmeisesti olleen "Isien Usko" nimisen takataskustaan ja kysyi, että onko toimitus nähnyt sen kesäkuun numeroa?

Valitimme sivistyksessämme olevaa aukkoa ja niin hän rupesi lukemaan harvaan ja hartaasti:

"Kommunismi toimii, kun me nukumme." Tällainen on "Isien Uskon" 3-palstainen otsikko ja luki sitten:

"ILCA:n (sillä tarkoitetaan Amerikan Luterilaista kirkkoa — selitti Pietilä) Eastern Canada synodin evankelitoimikunnan toimesta pidettiin evankeli konferenssi toukok. 8. ja 10. pnä Torontossa. Puhujina olivat Kanadan entinen pääministeri John G. Diefenbaker, Eastern Canada Sanodin presidentti tri Albert Lotz . . .

"John Diefenbakerin puhe oli huomiota herättävä vetoomus kristilliselle kirkolle ryhtyä sotaan pornografiaa ja huonoja elokuvia ja TV-ohjelmia vastaan. Hän sanoi uskovansa, että kommunismi on pahuuden aallon takana, joka hyökkää länsimaailman sivistystä vastaan.

"Kommunismi toimii kun me nukumme. Uskon että meillä on hyvin järjestetty suunnitelma tuhota kristillinen yhteiskuntamme. Ei mitään kuin lisää seksiä, lisää huumausaineita, lisää väkivaltaa. Miten me luulemme nuorten miesten ja naisten kestävän tätä vastaan . . ."

Mitäs arvelet tekstistä, kysyi Pietilä?

Paksunlaista ja edesvastuutonta huulenheittoa se tuntuu olevan myönsimme me.

Kuten huomaat, jatkoi Pietilä verkalleen, "Isien Usko" yrittää moisen hengenvuodatuksen avulla (se on varustettu L.G.L:n nimimerkillä — K) antaa ymmärtää että tätä "kristillistä yhteiskuntaamme yritetään tuhota kommunistien katalan juonen perusteella, tyrkyttämällä meille "lisää seksiä, lisää huumausaineita jne.

"Oloneuvoksena", jolla on paljon aikaa ja ehtymättömät lukuhalut, sanoi Pietilä, minä luen kaikenlaisia työväenlehtiä ja julkaisuja. Luen myös yhdysvaltalaisia ja canadalaisia julkaisuja; seuraan TV:tä ja käyn joskus kuvissakin.

Kaikista niistä olen saanut sellaisen käsityksen, että ns. kommunistimaat, -lehdet, -julkaisut ja -elokuvat ovat esim. seksin ja huumausaineiden kaupustelusta puhuen todellisia puritaaneja, jota vastoin meidän "kristillinen yhteiskuntamme ts. sotia, työttömyyttä, kurjuutta ja yleensä kurkunkatkaisuohjelmaa suosiva kapitalismi, pursuaa kaikista liitoksistaan seksin, huumausaineiden väkivaltaisuuden, raiskauksen ja muun viheliäisyyden törkyä, yltyi Pietilä pauhaamaan.

Sekaantumatta mitenkään uskon asioihin, hän jatkoi, pyytäisin sinun esittävän "Isien Uskon" toimittajille kysymyksen, voivatko he yhteisesti tai yksilöinä selittää, miten moinen antikommunistien sydämenvuodatus voi auttaa sen paremmin uskon kuin kirkonkaan asiaa?

Tässä yhteydessä vanha ystävämme Pietilä viittasi alussa mainitussa Anglikaanikirkon kokouksessa pidettyyn Rt. Rev. Ralph Deanin puheeseen, jonka yhteydessä hän oli sanonut, että kirkko on "kuoleman kouristuksissa".

Rt. Rev. Dean on Cariboon piispa, British Columbiassa ja hänen kerrotaan sanoneen mainitussa kirkolliskokouksessa:

"Minä en ole varma uskonko enää kirkkoon, vaikka minä uskon Kristuksen mystilliseen olemiseen (mystical body of Christ). Minä en tiedä, uskonko kirkkoon enää laitoksena.

"Minä annan kirkolle laitoksena (structure) — en tarkoita ainoastaan Canadan Anglikaanista kirkkoa — uskottavasti 10 vuotta elinaikaa . . ."

Piispa Dean esitti nämä ajatuksensa 5 vuoden aikana ympäri maailman suorittamansa matkansa yhteydessä saamiensa kokemusten perusteella ja taltuaan vakuuttuneeksi siitä, että laitoksena kirkko jää jatkuvasti yhä kauemmaksi ihmiskunnan suuresta enemmistöstä.

Ylläolevaan vedoten ja huomioonottaen historian opetukset siitä miten valtapiireihin saumattomasti ympätty kirkko on kriisitilanteissa eristänyt itsensä suurista kansanjoukoista, allekirjoittanut, rohkenee omasta puolestaan kysyä: — kannattaako "Isien Uuskon" mainostaa Diefenbakerin tapaista äärioikeistolaista politiikkaa jonkinlaisena "isien uskon" keulakuvana? — Kansakoura.

Urheilua

Kuhan M-ennätys muistojen joukkoon

Kiova. — Neuvostoliiton mestaruuskilpailujen aikana rikottiin Suomen Jouko Kuhan 3,000 metrin estejuoksun ME kahden miehen voimin: Vladimir Dudin voitti matkan ajalla 8.22,2 ja toiseksi sijoittautunut Alexander Morozov sai ajan 8.23,4. Jouko Kuhan ennätys oli 8.24,2.

3,000 metrin esteiden uusi maailmanennätysmies Vladimir Dudin palvelee vanhempana luutnanttina Kaunasissa Liettuaessa. Hän alkoi harjoitella 3,000 metrin esteitä varten vasta 4 vuotta sitten 23-vuotiaana. Aiemmin hän harrasti hiihtoa. Dudin menestyi hyvin nopeastit estejuoksussa. Pari viikkoa sitten hän teki Kievissä tuloksen 8.32,8.

800 metrillä teki Neuvostoliiton ennätyksen Sergei Krjutshek 1.46,2, toisena oli Jevgeni Arzhanov 1.46 4 ja vielä kolmaskin, Vladimir Kolesnikov sai ajan 1.46,9. 400 metrin aidoissa sivusi V. Skomorohov NL:n ennätystä 49,1.

Seiväshypyn Neuvostoliiton mestaruuden vei Juri Isakov ylittämällä 520 cm.

Moukarinheiton voitti Anatoli Bondartshuk tuloksella 73.48 m., toisena oli Romuald Klim 71.89.

ME:n KEHITYS

8.49,6	S. Rozsnyoi, Unkari	-54
8.47,8	P. Karvonen, Suomi	-55
8.45,4	P. Karvonen, Suomi	-55
	V. Vlasenko, NL	-55
8.41,2	J. Chromik, Puola	-55
8.40,2	J. Chromik, Puola	-55
8.39,8	S. Rzhistsin, NL	-55
8.35,6	S. Rozsnyoi, Unkari	-56
8.32,0	J. Chromik, Puola	-55
8.31,4	Z. Kryszkowia, Puola	-60
8.31,2	G. Taran, NL	-61
8.30,4	Z. Kryszkowiak, Puola	-61
8.29,6	G. Roelants, Belgia	-63
8.26,4	G. Roelants, Belgia	-65
8.24,2	J. Kuha, Suomi	-68
8.22,2	V. Dudin, NL	-69

Sveitsissä halukkaita talvikisaisäntiä

Geneve. — Sveitsin kaupungit Interlaken, Sitten, St. Moritz ja Zyrich ovat ilmoittaneet olevansa halukkaita järjestämään vuoden 1976 olympialaisten talvikisat.

St. Moritzin ja Interlakenin on kuitenkin ennen lopullista ratkaisua saatava väestön suostumus, joka ilmaistaan kansanäänestyksellä.

Eniten ristiriitaa on aiheuttanut Zyrichin ehdokkuus. Kaupunginhallitus pitää järjestelykustannuksia liian suurina, mutta kaupunginvaltuusto on jo myöntänyt 69 miljoonan frangin luoton.

Sveitsin olympiakomitea määrää 8. marraskuuta Sveitsin lopullisen ehdokkaan.

Uinnin E-ennätyksiä

Wyrzburg. — Kaksi uutta Euroopan ennätystä syntyi Wyrzburgissa jossa Euroopan Cupin A-ryhmän uinnit jatkuvat.

Länsi-Saksan Hans Fassnacht paransi omaa Euroopan ennätystään 400 metrin sekauinnissa. Hänen aikanasa oli 4.42,5, joka alittaa 0,5 sekunnilla entisen ennätyksen.

Neuvostoliitto paransi samoin omaa ennätystään 4x200 metrin vapaauintiviestissä aikaan 7.54,5. Ennätys parani neljällä sekunnilla.

Suomi neljäntenä B-ryhmän maista

Dubrovnik. — Suomi jäi Jugoslavian, Tshekkoslovakian ja Italian jälkeen uinnin Euroopan Cupin naisten B-ryhmän ottelussa Dubrovnikissa.

Jugoslavian 108 ja Tshekkoslovakian 99 pistettä oikeuttivat nousuun ensi vuoden A-ryhmään Suomi keräsi ilman Marju Tillyä 69 pistettä.

Rautaa nousi ME-tahdissa

Lvov. — Lvovissa pidettävässä nuorten painonnostajien, "olympiatoivojen" turnauksesta tehtiin neljä raskaan keskisarjan (82,5) maailmanennätystä. Tynu Jugar punnersi 152,5 kg ja sai yhteistuloksen 447,5 kg. Aleksandr Konovalov tempaisi 133 kg ja työnsi 178 kg. Turnaukseen osallistui nuoria painonnostajia Bulgariasta, Unkarista, DDR:sta, Kuubasta, Puolasta, Romaniasta, Tshekkoslovakiasta ja Neuvostoliitosta.

Otellaan periaatteessa

Accra. — Yleisurheilun Euroopan komitea ja Afrikan vastaava elin (SCSA) ovat periaatteessa sopineet Euroopan ja Afrikan ottelusta yleisurheilussa ensi vuonna.

Asian antoi julkisuuteen SCSAn pääsihteeri J. C. Ganga, kun hän tervehti afrikkalaisia yleisurheiluvalmentajia, jotka aloittivat kymmenpäiväisen kurssin Ghanan yliopistossa Legonissa Accran lähistöllä.

Aika ja paikka ovat vielä päättä mättä, totesi pääsihteeri Ganga.

Norjassa ei selostuksia Ateenasta

Oslo. — Norjan yleisradion hallituksen enemmistö päätti äskettäin tukea yleisradion pääjohtajan mielipidettä, että Norjan ei pitäisi lähettää radio-eikä televisioselostajia Ateenaan seuraamaan tämän vuoden yleisurheilun EM-kisoja.

Hallitus päätti kokouksessaan myös ettei Eurovision tarjouksia kilpailujen tv-lähetyksistä oteta vastaan, vaan kilpailuista tiedotetaan radion ja television uutispalvelun kautta.

Päätöstä perustellaan sillä että Norja on nostanut Eurooppaneuvostossa syytteen Kreikkaa vastaan ihmisoikeuksien julistuksen rikkomisesta. Hallituksen mielestä on parasta, että niin kauan kuin oikeudenkäynti on menossa, selostuksia EM-kisoista Ateenasta ei lähetetä radiossa eikä televisiossa.

75 UUTTA TILAUSTA VAPAUDELLE

Ryntäys alkaa lokakuun 1 päivänä — päättyy lokakuun 31 päivänä

Jokaiselle koko vuoden Vapauden uudelle tilaajalle annetaan lahjana aistikas ja sisältörikas JOULU-JULKAISU. Ja kaikille tilausten hankkijoille, jotka hankkivat 2 tai useamman koko vuoden Vapauden tilauksen annetaan lahjana JOULU 1969 ja TASKUKALENTERI 1970.

Työväenlehdillä, kuten Vapaudella, on nykyaikana entistäkin tärkeämpi asema, yksinpä totuudenkin puolustajana.

Aikana jolloin valhe ja vääristely rehoittaa sotaisten ja muiden taantumuksellisten ohjelmien ja edesottamisien peittämiseksi, työväenlehti kuuluu jokaisen työläisen kotiin. Työväenlehti pyrkii talous- ja muista vaikeuksista huolimatta antamaan totuudenmukaisen kuvan kotimaisista ja kansainvälisistä asioista. Sen on aina ja kaikissa tilanteissa puolustettava kaikkien työläisten, työläisten, farmarien ja muiden pikkuelajain taloudellisia ja sosiaalisia etuja.

Työväenlehden avulla saavat rauhaa janoavat ihmisjoukot tietää sekä sodan vaaroista että niistä toimenpiteistä, mitä suoritetaan rauhan säilyttämiseksi ja vakiinnuttamiseksi. Työväenlehden avulla voivat tavalliset kansan ihmiset antaa oman tärkeän panoksensa yleismaailmallisen aseistariisunnan, pysyvän rauhan ja sitä tietä entistä onnellisemman elämän hyväksi.

Vapaus on kaikessa vaatimattomuudessaan tällainen itsenäinen työväenlehti.

Vapaus on edistänyt kansalaisteemme yhteenliittyneiden ja työtaistelunmäärrykän kaunista asiaa ja tulee edelleenkin menettelemään niin.

Ryhmäriitojen madaltamisessa ja parempien suhteiden tavoitteluissa eri kansalaispiireissä kesken tarvitaan myös sellaista työväenlehteä kuin Vapaus.

Arvoisa lukija ja tilaaja: Ovatko kaikki Sinun naapurityötoveri ja perheystäväsi Vapauden tilaajia ja lukijoita? Jos he eivät ole, tarjoa heille nyt Vapauden tilausta. Kehoita heitä vaikkapa kokeilumielessä ottamaan Vapauden tilauksen ja vertailemaan sen tietoja ja kannanmäärittelyjä muihin sanomalehtiin.

Toivottavaa olisi, että Vapaudelle saadaan nyt 75 uutta tilausta ja kaikki katkeamassa olevat tilaukset uudistetuksi.

Nyt on myös edullinen tilaisuus liittyä Vapauden tilaajien joukkoon, sillä kuten alussa sanotaan, jokainen koko vuoden tilaaja saa hyvässä kansansuosiossa aina olleen JOULU-julkaisun.

Ja kaikki ne — olkoot he asiamiehiä tai ei — jotka hankkivat vähintään 2 uutta koko vuoden tilausta, saavat ikäänkuin joululahjaksi sekä JOULUN että TASKUKALENTERIN.

Ryhtykäämme päättäväisti toimenpiteisiin siinä mielessä, että Vapaudelle saadaan lokakuun aikana 75 uutta tilausta ja kaikki katkeamassa olevat tilaukset uudistetuksi.

VAPAUS KUSTANNUSYHTIÖN JOHTOKUNTA

PAIKKAKUNTIEN JA ALUEIDEN HANKINTATAVOITTEET

QUEBECIN ALUE

Montreal	2
Rouyn	1
Val d'Or	1
Malartic	1
	5

ETELÄ-ONTARIO

Toronto	5
Windsor	1
St. Catharines	1
Sarnia	1
	8

POHJOIS-ONTARIO

Timmins	2
South Porcupine	2
Pottsville-Porcupine	1
Kapuskasing	1
Hearst	1
Kirkland Lake	2
	9

KESKI-ONTARIO

Sudbury-Copper Cliff	5
Wanup	1
Long Lake-Kelly Lake	1
Waimapitae	1
Whitefish	1
Beaver Lake-Nairn Centre	1
Sault Ste. Marie	2
Garson Mine	1
Waters Twp.-Naughton	1
Azilda	1
	15

LÄNSI-ONTARIO

Port Arthur	5
Fort William	1
Intola-Alppila	1
Tarmola-North Branch	1
Lappe-Kivikoski	1
Kaministiquia	1
Kakabeka Falls	1
Nolalu	1
Silver Mountain	1
Geraldton	1
Nipigon	1
	15

MANITOBA JA SASK.

Meadow Portage	1
Shaunavon	1
Dunblane	1
Dinsmore	1
Rorketon	1
Macrorie	1
Wapella-Uusi Suomi	1
	7

ALBERTA

Canmore	1
Eckville-Sylvan Lake	1
Elspeth-Benalto	1
Thorhild	1
Bingley	1
Hespero	1
Rocky Mountain House	1
	7

BRITISH COLUMBIA

Vancouver	3
Salmon Arm	1
Websters Corners-Haney	1
Sointula	2
Nanaimo	1
New Westminster	1
	9

TAVOITTEET ALUEITTAIN

Quebecin alue	5
Etelä-Ontarion alue	8
Pohjois-Ontarion alue	9
Keski-Ontarion alue	15
Länsi-Ontarion alue	15
Manitoba ja Sask.	7
Albertan alue	7
British Columbia	9
	75

Toinen veljeksistä. Tämän kypärän ja kasvosuojuksen takaa näyttäytyy Tommy, Dick Smothersin 'pikkuveli'. Nämä TV-komedioita esittävät veljekset keskustelevat Smothers Brothers-ohjelman mahdollisesta Canadassa filmaamisesta. Lepohetkenä Tommy Smothers osallistui Formula B ja C autolla-ajokilpailuihin Mosportissa, lähellä Torontoa, jääden kuitenkin 12. tilalle.

TUL:n liittotoimikunta Kreikan kisoista

TUL liittotoimikunta on käsitellyt kokouksessaan Suomen osanottoa Euroopan yleisurheilumestaruuskilpailuihin, jotka kansainvälisen yleisurheiluliiton Euroopan komission päätöksen perusteella järjestetään sotilasdiktatuurin hallitsemassa Kreikassa.

Liittotoimikunta toteaa, ettei Kreikka, jossa sotilasjuntta on kieltänyt mm. vapaan ammattiyhdistys- ja urheilutoiminnan sekä vangituttanut kymmeniä tuhansia demokraattisten yhteiskuntajärjestyksen kannattajia, ole sopiva maa kisojen järjestäjäksi.

Osallistumisella Euroopan yleis urheilumestaruuskilpailuihin Ateenassa Suomi samalla antaa tukensa Kreikassa vallitseville oloille ja vaitaa pitävälle sotilasjuntalle.

Huumausaineiden käyttö kasvaa USAn armeijassa

Washington. — Huumausaineiden käyttö on tullut laajaksi USA:n sotilaiden keskuudessa. Yksistään merivoimista erotettavien huumausaineiden käyttäjien määrä on lisääntynyt viime vuoden aikana 8—10-kertaisesti kertoo Washington Evenening Star. Lehden mukaan Atlantin laivaston lääkintäpäällikkö vara-amiraali Davis pitää tilannetta "todella huolestuttavana".

Yhtä laajaa on huumausaineiden käyttö myös maajoukoissa. Erityisen paljon huumausaineita käytetään Vietnamissa oleskelevien amerikkalaisten sotamiesten ja upseerien keskuudessa.

Teot tekevät miehiä.
— W. Leibniz.

Nguyen Minh Vy:

"Neuvottelemme Pariisissa lujina ja kärsivällisinä"

Helsinki. — Jos amerikkalaiset ovat julmia taistelukentällä ovat USA:n hallituksen neuvottelijat Pariisin neuvottelupöydän ääressä juonikkaita ja kavalia. Olemme edenneet taistelukentällä, samoin kolmeen otteeseen olemme edenneet Pariisin neuvotteluissa. Emme saavuta lopullista voittoa, ellemme ole lujia ja kärsivällisiä.

Näin luonnehti Pariisissa käytäviä nelinkeskeisiä neuvotteluja Helsingin Kulttuuritalon juhlasalissa kokoontuneen alakomission istunnossa kansanedustaja Nguyen Minh Vy. Hän on Pariisin neuvotteluihin osallistuvan Vietnamin demokraattisen tasavallan valtuuskunnan jäsen.

— Olemme istuneet yli seitsemän kuukautta pyöreän pöydän ääressä. Kaksipuolisia neuvotteluja on käyty jo 15 kuukautta. Se on pitkä aika. Mutta meidän on huomattava, että tarvitsimme paljon aikaa ennen kuin USA lopetti Pohjois-Vietnamin pommitukset. Pöydän muodosta neuvottelimme seitsemän päivää.

USA:n hallituksen esitysten Vy sanoi lähtevän siitä, että molemmin puolin olisi tehtävä myönnytyksiä, että USA on tehnyt, mutta me olemme itsepäisiä.

— On huomattava, että USA:n propagandassa pyritään unohtamaan sodan alkulähteet. USA on hyökkääjä. Oleme kysyneet: Onko meillä ollut koskaan aietta hyökätä Yhdysvaltoihin Rauha palautuu heti, kun Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten joukot vedetään pois Vietnamista.

He haluavat "kunniallista" rauhaa. Me emme pyydä antautumista. Mitkä sitten on kunniallinen rauha? USA ei voi voittaa sotilaallisesti. Sen takia se nyt voimistaa Saigonin nukkehallituksen joukkoja. Tarkoitus on jatkaa hyökkäystä ja uuskolonialismia. Se on "kunniallinen" rauha. Mutta sodassa ei ole mitään kunniallista.

USAn pääneuvottelija sanoi äskettäin meille, että pitää pyrkiä "logiseen" rauhaan me vastasimme, että eiköhän se tarkoita samaa kuin sana "kunniallinen". Haluatte tehdä Etelä-Vietnamista uuskolonialistisen valtion. Me pysymme kannassamme, että amerikkalaisten ja muiden vieraiden joukkojen on lähdettävä.

USA vaatii myös, että pohjoisen Vietnamin joukot on vedettävä pois. Jälleen me haluamme palata sodan alkuun. Silloin USA:n joukot tulivat Vietnamiin. Me sanomme, että amerikkalaiset ja sen liittolaisten joukot ovat ainoat vieraat joukot. Me taistelemme omalla maaperällämme. Saigonin hallitus on vielä ryöhkeämpi. Se esittää Pohjois-Vietnamin hyökkääjäksi.

Vaatimukset vietnamilaisten vetäytymisestä merkitsee samaa, jos Hitler olisi vaatinut kansallisia vapautusliikkeitä vetäytymään omista maistaan.

Neuvottelujen pitkittymisestä kansanedustaja Vy sanoi, että USA on hävinnyt sodan. Nyt se yrittää pitkittää neuvotteluja. — Jos konferenssi pitkittyy, niin myös sota pitkittyy. Nyt USA tarvitsee sotilaallista ja poliittista painostusta.

NL:lla uusi esitys USA:lle merenpohjasta

Geneve. — Neuvostoliitto on tarjonnut Yhdysvalloille kompromissiratkaisua merenpohjan sotilaallisen käytön sopimukseen, sanoivat aseidenriisuntakonferenssissa lähellä olevat piirit viime viikolla.

Neuvostoliiton valmistelema sopimusluonnos hyväksyy tietojen mukaan amerikkalaisten lähtökohdan kiellon laajuudesta. Washington haluaa rajoituksen käsittävän vain ydinaseet ja muut joukkotuhoaseet, kun taas Neuvostoliitto on vaatinut tähän asti kaikkia aseita kiellon piiriin.

Amerikkalaiset eivät kuitenkaan liene vielä vastanneet virallisesti Neuvostoliiton aloitteeseen. Konferenssin ei kuitenkaan uskota keskeytyvän ennen 15.ttä syyskuuta.

Ilo on elämän voitto, se on siivet sielulle. Oikea ilo kumpuaa sielun vakavuudesta.
Esaias Tegner.

DEVALVAATIO JA REVALVAATIO . . .

Viime aikoina yhä enemmän lehtien sivujen huomattavat tilat ovat täyttyneet lukuisilla oudoilla talous-, finanssi- ja valuuttapoliittisilla sanoilla ja käsitteillä. Niiden asiasisältö menee yli tavallisen lukijan horisontin. Vieläpä ammattimiehet ja asiantuntijat sotkevat näitä asioita ja käsitteitä. Kun on odotettavissa, että tällaiset asiatermit tulevat julkisen sanan käyttöön sitä enemmän mitä lähemmäksi syksyä ja loppuvuotta saavutaan, on paikallaan selostaa niistä eräitä tärkeimpiä.

* * *

Devalvaatio on tavallisin vierasperäinen sana, jolle ei ole löydetty kunnon suomenkielistä vastinetta. Devalvaatio merkitsee oman maan valuutan kansainvälisen arvon alentamista nostamalla ulkomaalaisten valuuttojen kursseja (hintoja). Devalvaatio aiheutuu siitä, että vienti jotuu vaikeuksiin, kun oman maan hinta- ja kustannustaso on noussut enemmän kuin niissä maissa, joiden kanssa se käy kauppaa. Kauppatase huononee ja sen mukana useimmiten maksutase rupeaa osoittamaan vajausta. Tätä taas seuraa valuuttavarannon supistuminen ja maksukyvyttömyyden uhka. Tähän liittyy useimmiten tuonnin paisuminen suuremmassa mittakaavassa kuin mihin vienti antaisi perää.

* * *

Kun Suomi devalvoi markkansa vuoden 1967 lopussa 31 prosentilla, merkitsi se, että suomalaiset viejät saivat tuotteistaan mainitun prosenttimäärän arvosta enemmän markkoja kuin aikaisemmin. Vastaavasti tuontitavarat kallistuivat samalla prosenttimäärällä. Tämä on puhtaasti teoreettinen laskelma. Tavallisesti vientihinnat eivät käytännössä laske mainitulla prosenttimäärällä eivätkä myös tuontihinnat kallistu vastaavasti, vaan laskut ja nousut jäävät pienemmiksi. Suomen markan devalvointi 1967 muodosti erikoislaatuisen poikkeuksen. Esimerkiksi suurimmasta osasta puunjalosteita suomalaiset viejät saavat korkeimpia hintoja nykyisin kuin mitä vuoden 1967 devalvointiprosentti olisi edellyttänyt. Nämä korkeammat hinnat johtuvat taas vientituotteidemme saamista muista hinnankorotuksista maailmanmarkkinoilla.

* * *

Mitä tulee devalvoinnin seurauksiin tuonnin puolella, niin se aiheuttaa joka tapauksessa hintöjen nousua ja tämän mukana yleisen hintatason nousun. Tämä kehitys on ollut Suomessakin todettavissa. Joka tapauksessa viejät, varsinkin kun nyt on poistettu vientimaksut, saavat käsiinsä koko devalvaation hyödyn puhtaana. Sen sijaan devalvaation aiheuttaman tuonnin kallistumisen maksaa lopuksi tavallinen kuluttaja.

* * *

Devalvaation vastakohtana on revalvaatio, mikä merkitsee oman valuutan kansainvälisen arvon nostamista ulkomaiden valuuttojen kursseja (hintoja) alentamalla. Revalvaatio on kuin peilikuva devalvaatiosta. Revalvaatio alentaa tuontitavaroiden hintoja ja vastaavasti nostaa vientitavaroiden hintoja. Tällaiseen toimenpiteeseen minkään maan viejät ja tuojat eivät suostu kuin äärimmäisen pakon edessä. Esimerkiksi suursodan jälkeen eri maissa on suoritettu satoja devalvaatioita. Sen sijaan vain kaksi maata, Länsi-Saksa ja Hollanti, ovat suorittaneet valuuttansa revalvaation vuonna 1961. Nykyisen kansainvälisen valuuttakriisin eräänä keskeisenä ongelmana on esimerkiksi Länsi-Saksan markan suuri aliarvostus. Tämä aliarvostus ja siihen liittyvät suuret kauppa- ja maksutaseiden ylijäämät aiheuttavat ankaraa painetta länsimarkan revalvoimiseksi.

* * *

Kansainväliseen valuuttakriisiin liittyvät myös sellaiset sanat kuin ylijäämä- ja vajausmaksut. Ylijäämämaat ovat sellaisia, jotka edullisen valuutan vaihtosuhteen sekä kauppa- ja maksutaseen ylijäämän ansiosta omistavat suurempia kulta- ja valuuttareservejä kuin ne todellisuudessa tarvitsisivat. Tällaisia maita ovat mm. Länsi-Saksa, Italia, Sveitsi, Hollanti ja Japani. Vajausmaiden maksutaseet taas osoittavat kroonillista vajausta ja niiden valuutat joutuvat hyökkäyksen kohteeksi. Ellei tasapainoa saavuteta muilla keinoin, on niiden valuutat devalvoitava. Tällaisia vajausmaita ovat mm. Ranska, Englanti ja U.S.A.

* * *

Kaikki edellä sanottu johtuu kansainvälisen valuuttajärjestelmän kieroutumasta, jonka lähtökohtana on USA:n dollarin ja kullan 35 vuotta jatkunut pakkokurssi. Nykyisestä devalvaatioiden ja revalvaatioiden uhkasta ei päästä ilman yleistä valuuttakurssien järjestelyä.
LIBRA.

Lennonit siirtyivät vuoteesta laivaan

Lontoo. — Beatle John Lennonin ja hänen japanilaissyntyinen vaimonsa Joko Onon kerrottiin viikonlopulla siirtyneen rauhanristiretkensä vuoteesta veneeseen. Heidän tarkoituksensa on saada aikaan rauha Israelin ja arabimaailman välillä.

Pariskunta, jonka aviovuoteesta on tullut kansainvälisen rauhan sovittelukenttä, aikoo radioida ohjelmaa lähi-idän maihin Välimerellä sijaitsevalta radiolaivalta. Varakas israelilainen ravintolanomistaja Abie Nathan, joka on kahdesti lentänyt Egyptiin puhumaan rauhasta, sanoi lauantaina palkanneensa poplähtiä laulamaan ja juttelemaan Rauha-nimisellä aluksellaan.

Alus, joka on 570 tonnin kantoinen Hollannissa rekisteröity entinen rannikkolaiva, on parhaillaan matkalla Amsterdamista New Yorkiin, missä yritykseen tarvittavat 150,000 dollaria on tarkoitus koota. Rauha ankkuroidaan Tel Avivin ja Port Saidin puoliväliin. Sillä tulee olemaan kansainvälinen miehistö ja hollantilainen kapteeni, sanoi Nathan.

Nathanin kertoman mukaan radiolähetyksessä uhrataan yhtä paljon aikaa Raamatun ja Koraanin lukemiseen. Ohjelma lähetetään hepreaksi, arabiaksi, ranskaksi ja englanniksi, ja se on sekotus uutislähetyksiä, rauhanvetoomuksia ja popmusiikkia, kertoi Nathan edelleen.

Toronton kuulumisia

Toronton kuulumisia

Toronto. — Vuosia täällä kiisteltiin siitä, että rakennetaanko uutta kaupungintaloa vastapäätä loistohotelli. Näyttää tämä kysymys ratkenneen, sillä nyt on mainitulla paikalla alkanut maankaivuutyöt ja teräspaalujen junttaus.

* * *

NDP on alkanut Scarborossa valmistelemaan vaalikoneistoaan tulevia kaupungin kunnallisvaaleja varten.

* * *

Arabilaiset järjestivät täällä Queen's Parkissa sotavastaisen mielenosoituksen, jossa he kantoivat monenlaisia tunnuksia.

* * *

Toivotamme myös täältä Torontosta mitä parhainta onnea Suomessa vierailulle oleville CSJ:n viihdelaulajille ja toivomme samalla, että saamme takaisintulijaiskonsertin laulajien saatua lisää toimintatarmoa Suomesta. Tarmoa sitä taas tarvitaankin kun järjestetään ensi kesän suurjuhlat. — N.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Hendrickson, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaiseen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

MUISTILISTA

Talkoot Wanupin kentällä alkaen kello 9 lauantaina.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN
keskus-
lämmitys-
öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

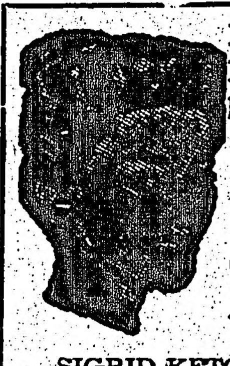
KESTO-
KIHAROIDEN
KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R .3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURYN UUTISIA

NELJÄ SAI SURMANSA NO. 69 MAANTIELLÄ

Neljä henkilöä sai surmansa lauantaiaamuna no. 69 maantiellä tapahtuneissa autokolareissa ja useammat ihmiset saivat ensiapua lievempien vammojen johdosta.

Surmansa saivat 44-vuotias Condar Chartrand, Noelvillestä, 64-vuotias Henri St. Louis, Rutterista, 42-vuotias Angelo Gastadello, Torontosta ja 33-vuotias Giusuppi Trevisan, Downsviewsta, läheltä Torontoa.

Ensimmäinen onnettomuus tapahtui lauantaiaamuna kello 12.-30 noin puoli mailia Grooked Laken tiehaarasta pohjoiseen. Trevisan ohjaama auto törmäsi yhteen vastaan tulleen pienen kuorma-auton kanssa. Trevisan ja hänen autossaan matkustajana ollut Gastedello saivat surmansa, mutta pientä kuorma-autoa ohjannut henkilö säilyi vammoitta.

Toinen onnettomuus tapahtui noin 2.30 aamulla lähellä Brocdan Motor Hotellia. Poliisit uskovat, että Conrad Chartrand ja Henri St. Louis saivat surmansa heidän autonsa moottorin pysähdyttyä auton tehdessä U-käännöstä maantiellä. Molempien miesten sanottiin lentäneen ulos autosta 28-vuotiaan Stewart Scottin auton törmättyä pysähdyksissä olleeseen autoon. Yhden miehistä sanottiin lennähtäneen pää edellä maantien kestopäällysteeseen ja toisen sinkoutuneen maantien sivussa olleeseen suojakaiteeseen.

MM JA FALCON NEUVOTTELUIHIN

Mine Mill ja Falconbridge Nickel Mines-yhtiön väliset palkka- ja työehtosopimusneuvottelut alkoivat uudestaan tänä (tiistai) aamuna kello 11.

Molemmat osapuolet sopivat tästä neuvottelujen uudestaan aloittamisesta viime torstaina, sen jälkeen kun yhtiön Sudburyn alueen johtaja ehdotti uniolle lähettämässään kirjeessä, että unio määrää neuvottelujen uudestaan alkamisajan.

Yhtiön edustaja G. A. Allen ehdotti myös, että molemmat osapuolet anovat työministeriöltä sovitteluvirkailijaa siinä toivossa, jotta tämä toimenpide auttaisi sopimuksen aikaansaantia.

"Tämä sopii meille oikein hyvin," sanoi Mine Millin presidentti Jim Tester, "mutta se ei takaa minkäänlaisia tuloksia."

RAKENNUSALALLA EDELLEEN LAKKO

Noin 150 levysepän (sheet metal workers) lakko pitkittää edelleen Sudburyn alueen rakennusalan työseisausta, mikä alkoi kirvesmiesten lakolla ja jatkui nosturienkäyttäjien lakolla.

International Association of Sheet Metal Workers union osasto no. 504 jäsenet alkoivat lakkovahdinnan viime torstaina eri rakennustyömaiden edustoilla ja muihin unioihin kuuluvat rakennusalan työläiset ovat kunnioittaneet näitä lakkovahtilinjoja.

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella 7 p.

Sunnuntaina kuluvan kuun 7 päivänä, alkaen klo 12 päivällä, on Beaver Laken Haalilla taas hauska seurapelitilaisuus, johon kutsumme suurta yleisöä. Saapukaa tapaamaan ystäviä ja tuttavia. Tietysti on kahvitarjoilu.

— N.

Päivälliset ja urheilukilpailut Wanupissa

Ensi sunnuntaina, tk. 7 pnä pidetään kesän viimeiset urheilujuhlat Wanupissa. Kilpailut aloitetaan kello 10. Jännärikilpailuja on varmaan pitkin päivää ja viimeisenä lajina suoritettava 3,000 metrin juoksu tulee varmaankin olemaan mielenkiintoinen.

Puolisen aikaan tarjoillaan haalilla maukas päivällinen ja päivän mittaan tietysti saa kahvia, poppia yms.

Tervetuloa.

Montrealin poliisi etsii vankikarkureita

Montreal. — Montrealin poliisit etsivät kahta miestä, jotka karkasivat Montrealin St. Vincent de Paulin vankilasta viime viikon lopulla. Vankikarkurien epäillään pakoittaneen pyssyllä uhaten erään pariskunnan kuljettamaan heidät Ontarion puolelle.

Vakuutusyhtiöt vaativat enemmän kuin 6 pros. medicare-maksuista

(Jatkoa sivulta 1)

ance Co. of Canada; Canada Life Assurance Co.; Canadian Premier Life Insurance Co.; Confederation Life Assurance Co.; London Life Insurance Co.; Traveler Insurance Co.; Mutual Life Assurance Co. of Canada ja Prudential Insurance Co. of America.

Neljä osuustoiminnallista laitosta: Co-operative Medical Services Federation of Ontario; CUMBA Co-operative Health Services, St. Catharines sekä District Community Group Health Foundation ja Sault Ste. Marie and District Group Health Association.

Ruotsi mullistaa perheoikeutensa

Tukholma. — Ruotsin oikeusministeri Herman Kling on pyytänyt selvitystä perheoikeudellisesta lainsäädännöstä. — Avioliiton on oltava itsenäisten ihmisten vapaaehtoisen yhteiselämän muoto. Tämä on selvityksen johtava ajatus, sanoo oikeusministeri.

Se merkitsee suuria uudistuksia ainakin kahdella alueella: avioliiton solmimisessa ja sen purkamisessa. Jos aviopuolisot ovat yksimielisiä siitä, että he haluavat välittömästi erota, voivat he sen tehdä.

Selvitys noudattaa kohta kohdalta sitä perheoikeudellista yhdenvertaisuusohjelmaa, joka sisältyy ministeri Alva Myrdalin johtaman työryhmän maanantaina esittämään raporttiin.

Selvitystä tekevän työryhmän puheenjohtajana on hovioikeudenneuvos Eskil Hliner, ja sen odotetaan valmistuvan kolmen vuoden kuluessa.

Huomattavin uudistumisen tarve löytyy ilmeisesti avioliitto-oikeuden piirissä, sanoo Kling johdannossaan. Uuden lainsäädännön on oltava niin pitkälle kuin mahdollista neutraali erilaisia yhteiselämän muotoja ja moraalikäsityksiä kohtaan. Avioliitolla on ja sillä on oltava keskeinen asema perheoikeudessa, mutta on varottava, ettei perheoikeudellinen lainsäädäntö sisällä määräyksiä, jotka luovat tarpeettomia vaikeuksia tai haittoja niille, jotka haluavat hankkia lapsia tai perustaa perheen menemättä naimisiin.

Avioliittoa koskevat säännöt on muotoiltava niin, että aviopuolisot voivat säilyttää yhtäläisen itsenäisyyden avioliitossa. Avioliiton solmimisen ja purkamisen muotoja yksinkertaistetaan. Uuden lainsäädännön jälkeen ei enää erota rahan takia, sanoo Kling.

Väestön elintason jatkuva nousu turvattu Romaniassa

Kansantulo kaksinkertaistuu 1980 mennessä

Romanian talouden jatkuvaa, monipuolista ja tasapainoista kehitystä, tuotannon kaikkien alojen saavutuksia sekä työn tuottavuuden kasvua ilmentää yhteisesti maan kansantulon lisäys, mikä on väestön elintason systemaattisen kohottamisen pääehto. Tällä hetkellä Romanian kansantulo on viisi kertaa suurempi kuin vuonna 1938.

Kansantulon jatkuva kasvu on tuonut mukanaan yksilön kulutusosuuden absoluuttisen arvon kasvun. Esimerkiksi v. 1967 kulutus henkeä kohti oli yli kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin vuonna 1950. Kansantulon kasvun nopeus on kohottanut Romanian taloudelliselta kehitykseltään dynaamisimpien Euroopan maiden joukkoon.

Maan sosialistinen teollistaminen samoin kuin muiden talousalojen kehittyminen on lisännyt niin työntekijöiden kuin palkansaajien määrää samalla kun työssäolevien osuus väestöstä on kasvanut. Vuosien 1950 ja 1968 välillä palkansaajien määrä nousi noin 2.7 miljoonalla, josta työläisiä oli 2.3 miljoonaa. Tällä hetkellä Romaniassa on noin 4.8 miljoonaa palkansaajaa, joista työläisiä on 3.5 miljoonaa.

Sosialismin rakennusvuosina syntyi ja jatkuvasti kehittyi uusi sosiaaliryhmä — kollektiivitilojen maalaisväestö. Viime vuoden lopussa työskenteli 3.5 milj. viljelijäperhettä yli 4.600:n yhteistilan piirissä.

ELINTASO NOUSEE

Romanian valtion harjoittaman talouspolitiikan olennainen ominaisuus on kansantulon eri osien onnistunut tasapainottaminen. Maan talouspolitiikka on laadittu niin, että se takaa väestön elintason jatkuvan nousun samanaikaisesti kansantalouden kehittymisen kanssa.

Tällä hetkellä noin kolme neljännestä kansantulosta osoitetaan kulutustarkoituksiin, toisin sanoen väestön kulutustarpeita. Väestön pääasialliset tulot koostuvat palkkojen lisäksi kollektiivitiloille tehdystä työstä, henkilökohtaisessa omistuksessa olevien maa-alojen tuotteiden myynnistä sekä eläkkeistä, stipendeistä ja valtion palkinnoista. Osa tuloista saadaan myös jokotavaroina tai palveluksien muodossa.

Palkansaajien perheet ovat viime vuosina saaneet nauttia suurista tulojen lisäyksistä. Tämä johtuu palkkojen jatkuvasta noususta sekä verovapauksista tai verojen vähentämisestä. Tulojen kasvuun vaikuttavat myös lapsilisien myöntäminen sekä valtion sosiaalisiin ja kulttuuritarkoituksiin käyttämä yhä suurempi rahamäärä.

Palkkatulojen kasvun tekijöitä on myös minimipalkkojen korotus 570:stä leistä 700 leihin ja uuden palkanmaksujärjestelmän käytäntöönotto. Vuodesta 1938 vuoteen 1968 reaalipalkkojen kasvu on ollut lähes kaksi- ja puolikertainen. Maatalousväestön reaalitulot taas ovat kolminkertaistuneet vuoteen 1960 verrattuna. Väestön tulojen kasvun ohella on viimeksi kuluneiden parinkymmenen vuoden aikana merkitsevä myös sosialistisen vähittäiskaupan kasvu yli kuusinkertaiseksi.

ELÄKKEET NOUSSEET PARISSA VUODESSA 39%

Palkansaajien tulojen jatkuvan kasvun takaamisen lisäksi Romanian valtio kiinnittää jatkuvasti huomiota sosiaalisten menojen osuuden lisäämiseen. Näillä aloilla kasvavilla määrärahoilla rahoitetaan muun muassa opetuksen kehittämistä, terveydenhoitoa, invalidien ja vanhusten huoltoa sekä asuntojen tuotantoa.

Valtio käytti viime vuonna sosiaali- ja kulttuurimenoihin lähes 31,000 miljoonaa leitä, ja vuoteen 1950 verrattuna menojen kokonaisosuus valtion budjetista kasvoi noin 18 prosentista yli 23 prosenttiin. Eläkkeiden suuruus kasvoi parin viime vuoden aikana 39 prosentilla, ja samaan aikaan luotiin myös maanviljelijöille eläketurvajärjestelmä. Opiskelijoiden stipendeihin käytettyjen varojen määrä lisääntyi 20 prosenttia.

Terveyden- ja sairaanhoidon hyväksi myönnettiin viime vuonna viides osa kaikista sosiaali- ja kulttuurimäärärahoista. Tuhatta asukasta kohti on nyt kahdeksan sairaalapaikkaa, kun niitä vuonna 1938 oli vain 2,2. Lääkäreitä Romaniassa on yksi 636 asukasta kohti.

Romanian väestön elintason kohottamisessa on olennainen osuus myös asumistason parantamisella. Parinkymmenen viime vuoden aikana on rakennettu 1.9 miljoonaa asuintaloa. Tämä merkitsee sitä, että yksi kolmasosa maan asukkaista on muuttanut uuteen kotiin.

Myös työoloja on parannettu ja loma-aikoja on pidennetty. Palkansaajan keskimääräinen loma kestää nyt 21 työpäivää. Viime vuonna yli 770 000 ihmistä kävi lepokodeissa, kylpylöissä ja lomakeskuksissa.

KANSANTULON VUOSIKASVU 7,7—8,5%

Romanian kommunistisen puolueen kymmenennen puoluekokouksen hyväksymät ohjeet seuraavaa viisivuotissuunnitelmaa varten (1971—75) ja ensi vuosikymmenen jälkipuoliskolle hahmoitellut suuntaviivat merkitsevät sitä, että Romanian valtio pyrkii takaamaan maan elintason kohottamisen kaikkien kehittyneimpien maiden tasolle.

Kansantulo tulee nousemaan 7,7—8,5 prosenttia joka vuosi. Vuoteen 1980 mennessä se tulee olemaan kaksinkertainen nykyiseen verrattuna. Vuoteen 1975 mennessä palkat kasvavat 16—20 prosentilla ja maatalousväestön ansiotaso kasvaa 15—20 prosentilla nykyisestä. Myös kulutus kasvaa ja kulutushyödykkeiden tuotanto lisääntyy. Niinpä vähittäiskaupan myynnin arvon lasketaan lisääntyvän 30—35 prosentilla. Väestön asumistason tullaan jatkuvasti kohottamaan, ja ensi vuosikymmenen alkupuolella rakennetaan puoli miljoonaa uutta asuntoa.

Lähimmän kahden vuoden taloussuunnitelma merkitsee uutta ja tärkeää askelta maan taloudellisessa kehityksessä ja väestön elintason kohottamisessa.

Uusnatsit vaarana myös Itävallassa

Moskova. — Itävallan NPD:n toiminta on ristiriidassa maan lakeihin ja Itävallan valtiosopimuksiin nähden, kirjoitti Pravdan Wienin-kirjeenvaihtaja Boris Dubrovin lehdessä viime viikolla.

Uusnatsilainen kansallisdemokraattinen puolue on viime aikoina aktivoitunut toimintaansa Itävallassa. Se on ryhtynyt valmistamaan osallistumistaan maapäivävaaleihin. Tapahtumat osoittavat, että Itävallassa pidetään NPD:tä hyvin vaarallisena. Jo vuosi sitten oli aihetta huolestumiseen. Uusnatsilaiset ryhmät pitivät kokouksiaan maan eri kaupungeissa. Etelä-Tirolissa räjähti muovipommeja, joita todettiin vaivatta NPD:hen kuuluvien oikeistolaisten ääriainesten aikaansaannoksi. NDP:n perustaja ja aatteellinen johtaja Norbert Burger on julistanut NPD:n pääperiaatteet, jotka muistuttavat hämmästyttävästi Länsi-Saksan NPD:n ohjelmaa, kirjoittaa Dubrovin.

Huolestuttavaa on, että toistuvista vaatimuksista huolimatta Itävallan hallitus ei ole kieltänyt NPD:tä. Viranomaisten tukea nauttiva NPD lisää päivä päivältä voimiaan. Hyväsydämisyys ja uusnatsismin elpyminen vaaran aiheuttaminen saattavat johtaa yhteiskunnan vakaviin seurauksiin, toteaa Dubrovin.

Kennedyn suosio laskusuunnassa

New York. — Senaattori Edward Kennedy on menettänyt suosiotaan amerikkalaisten keskuudessa Mary Jo Kopechnen hengen vaatineen auto-onnettomuuden jälkeen, mutta hän on siitä huolimatta edelleen demokraattisen puolueen kannattajien suosikki puoluejohtajaksi ilmenee New Yorkissa julkaistusta mielipide-tutkimuksesta.

30 prosenttia haastatelluista demokraateista haluaa Kennedyn puolueen johtajaksi hänen kannattajiensa määrän ollessa vielä viime helmikuussa 45 prosenttia. Äskettäin julkaistun mielipidetutkimuksen mukaan 27 prosenttia (21 pros. helmik.) kannattaa entistä varapresidenttiä Hubert Humphreyta ja 25 prosenttia (17 pros. helmik.) senaattori Edmund Muskieta, joka oli Humphreyn varapresidenttiehdokas presidenttivaaleissa.

Mielipidetutkimuksesta ilmenee kuitenkin, että amerikkalaiset eivät enää kannata Kennedyä tulevana presidenttinä. 50 prosenttia haastatelluista oli hänen presidenttiyttään vastaan.

Syöpä- ja sydäntaudit pääasiallisina kuoleman aiheuttajina

Geneve. — Maailman terveysjärjestö tiedoitti viikonlopulla, että syöpä- ja sydäntaudit aiheuttavat enemmän kuin puolet USA:n kuolemantapauksista ja että sama tilanne vallitsee ainakin 20 Euroopan maassa.

Vuoden 1966 tilastotietojen perusteella on yleinen kuolevaisuus määrä laskenut vuoden 1962 jälkeen, mutta syöpä- ja sydäntautien aiheuttamat kuolemantapaukset ovat lisääntyneet.

Sanoo alahuoneessa olevan "tammavarsan"

Lontoo. — Eräs irlantilainen alahuoneen jäsen nimitti viikonlopulla 22-vuotiasta Bernadette Devliniä, joka on Pohjois-Amerikassa r a h a n keräyskiertueella, "troijalaiseksi tammavarsaksi".

Konservatiivijäsen Kenneth Lewis teki hyökkäyksen miss Devlinin kehoitusta vastaan, että USA boikotoisi englantilaisia vientitavaroita ja erikoisesti BOAC:n lentopalveluja.

"On ilmeistä, että Englannin alahuoneessa on jäsenenä troijalainen tammavarsa", sanoi mr Lewis.

Miss Devlin, joka sanoi aikaisemmin kuluttaneensa alahuoneen jäsenyydestään saamansa $7,200 palkan piikkilangan ja bensiinin ostamiseksi Londonderryn katolilaisille siviilioikeustaistelijoille, toivoo saavansa $1 miljoonaa USA:n ja Canadan kiertueellaan.

Linja-autorikko vaati 37 uhria

Lima. — Viikonlopulla tapahtunut linja-autorikko vaati 37 ihmisen hengen linja-auton pudottua 450 jalkaa syvään rotkoon täältä noin 250 mailin päässsä sijaitsevassa vuoristossa.

Sisäministeri palasi kotiin

Lontoo. — Englannin sisäministeri James Callaghan palasi viikonlopulla Lontooseen suoritettuaan kiertomatkan Pohjois-Irlannissa. Hän teki matkan aikana useampia ehdotuksia lieventääkseen tällä alueella viime viikkoina vallinneiden mellakoiden jättämää jännitystä. Useat tarkkailijat ovat sitä mieltä, että ellei hänen suunnitelmansa tuota nopeita tuloksia, niin Englanti tulee kiristämään otteitaan Pohjois-Irlannin puolittain autonomisessa maakunnassa.

USAn nuorisoa Hanoissa

New York. — Ylioppilaat demokraattisen yhteiskunnan puolesta-järjestön valtuuskunta, joka vieraili äskettäin Hanoissa, tapasi siellä Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen edustajia ja VDT:n virallisia henkilöitä. Valtuuskunta totesi USA:n imperialismin oleman Vietnamissa häviöllä. Jo yli kaksi kolmasosaa Etelä-Vietnamin tasavallan alueesta on nyt FNL:n valvonnassa. Ylioppilaat demokraattisen yhteiskunnan puolesta -järjestö aikoo järjestää lokakuun alussa Chicagossa kansallisen toimintaviikon, jonka aikana pidetään mielenosoitustilaisuuksia Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen tukemiseksi.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Älä Välitä — anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO
921-7976
Desmond K. Sweeny Realtor
58 St. Clair Ave., East
Toronto Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

VAIVAAKO TEITÄ
Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

ASIAKKAIDEMME HUOMIOON!

Haluamme tiedoittaa kaikille asiakkaillemme, että Vapauden toimisto on auki maanantaista perjantaihin klo 8 aamulla klo 5 illalla. Lauantaisin liike on suljettuna syyskuun loppuun asti.

Vapaus Publishing Company Ltd.
102 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

ITSEPINTAINEN YSKÄ — KIPEÄ KURKKU:
Miljoonat käyttävät päivittäin DIANA TIPPOJA saadakseen nopeita tuloksia itsepintaisen yskän, ilkeän aivastuksen, nenävuodon, katarrin, pää- ja rintakylmettymisen, kurkkukivun, käheyden, korkean kuumeen, kuumeisuuden, käsi, jalka, nivelkipujen lieventämiseksi, helpompaa ja vapaampaa hengitystä. Kipeät huulet suussa, kolottavat ikeneet ja hammaskipu. Kaasukivut ja vatsanpuru. Mikään ei toimi kuten DIANA TIPAT lääke paremman tunteen hyväksi nopeasti ja heti.
HINTA AINOASTAAN $1.59 pullo, ynnä vero

VATSA, MAKSA, SAPPI HÄIRIÖT:
Te tarvitsette RUSCI REMDYA hitaasti liikkuvaan vatsaan, kiusalliseen ruuansulatushäiriöön, happamaan vastenmieliseen röyhtäykseen, hermostuneeseen vatsaan, sydänrasitukseen. Hillitsee kuristavaa kouristus- ja kaasukipua vatsassa, kyljissä ja suolistossa, auttaa maksahäiriön, sappitautiin taipumisen ja keltatautihäiriön pahenemisen estämisessä, huojentaa kuumeisuutta, tulehtuneisuutta huulissa ja suussa, huonoa hengitystä, vatsan kovuudesta johtuvaa pyörrytystä ja päänkivistystä. RUSCI REMEDY parantaa ruokahalua ja auttaa siten parempaa ruoan sulatusta ja avustaa parempaa sappitoimintaa. Häiriöt huolestuttavat teitä, ottakaa RUSCI REMEDYA saadaksenne paremman tunteen ensi päivästä.
HINTA AINOASTAAN $2.50 pullo, ynnä vero

REUMAATTINEN — NIVELTULEHDUS KIPU:
Te tarvitsette voimakasta ROXODIUMia nopeata epäonnistumatonta hieroa-pois kipuhuojennusta kipeisiin käsiin, kyynärpäihin, ranteisiin, sormien nivelrystyjen kankeuteen ja kovettumiseen, nivelien tulehtuneisuuteen, jalkojen, nilkkojen, polvien ajettumiseen ja kankeuteen, lonkkakipuun, lonkkahermosärkyyn, terävään selkäkipuun, kipuun lavoissa, jäsenissä, kipeään niskaan, päähän, korvien ympäristöön, ikenien- ja hammaskivusta johtuvaan leukaluukipuun, rintakylmettymiseen, ruhjevammojen, ruhjoutuman, pingoittumisen ja nyrjähdyksen kipuun ja ajettumaan. Paiseisiin, iho ja kasvonäppylöihin ja pää ja iho syyhyämiseen. Hierokaa ROXODIUMia asianomaiseen paikkaan muutamia kertoja päivässä.
HINTA AINOASTAAN $1.59 pullo, ynnä vero

Näitä lääkkeitä myydään rohdoskaupoista kaikkialla Canadassa
LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 BATHURST STREET, TORONTO 4, ONT., CANADA

VAIVAAKO TEITA
KORKEA VERENPAINE
REUMA SAIRAUDET
KÄSIEN JÄYKKYYS
PITKÄAIKAINEN PÄÄNSÄRKY
UNETTOMUUS
Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua magneettirengasta. Se auttaa.
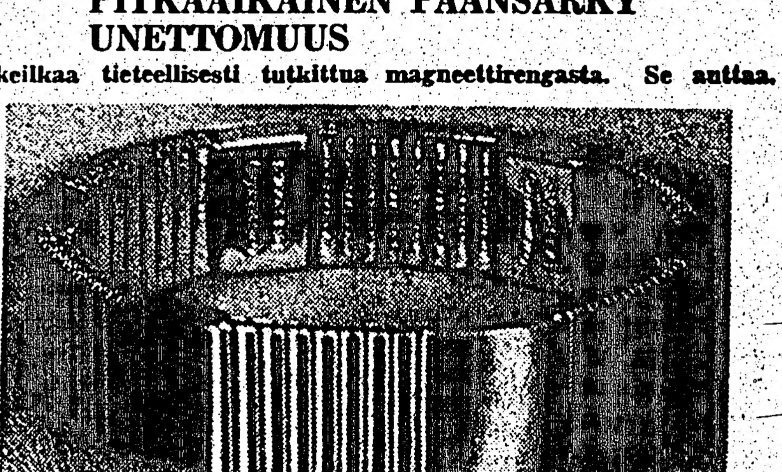
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa—Englannissa—Amerikassa—Neuvostoliitossa ja muissa maissa ympäri maapallon. Patentoitu 43 maassa.
Jokainen, joka kerran on käyttänyt magneetti terveysrengasta on täysin vakuuttunut sen tervehdyttävästä vaikutuksesta.
Prof. Nakagawan tutkimukset Tokion Yliopistossa osoittavat, että veren kulkiessa magneettikentän läpi se ionisoitui ja syntyi heikko electromotorinen voima.
Hoidettaessa korkeaa verenpainetta, eri reumasairauksia, unettomuutta, pitkäaikaista päänsärkyä, peräti 60% koehenkilöistä todettiin parantava vaikutus jo 2 viikon kuluessa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Se maksaa vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero.
PUHELIN 751-2938
Leikatkaa irti ja lähettäkää osoitteella:
BAND SALES
Box 3, Scarborough, Ontario
Shekki tai maksuosoitus seuraa tilausta
Tilaan .... kpl. magneetti terveys rengasta
naiselle miehelle
pieni/keskikoko/suuri
Nimi ....
Osoite ....